

VALDĪBAS VĒSTNESIS

Maksa par „Valdības Vēstnesi”:	
ar piesūtišanu:	bez piesūtišanas:
par Ls	(sāņemot ekspedīcijā) par Ls
1 gadu 22,—	1 gadu 18,—
1/2 gadu 12,—	1/2 gadu 10,—
3 mēn. 6,—	3 mēn. 5,—
1 „ 2,—	1 „ 1,70
Piesūtīt pa pastu un pie atkalpārdevējiem 13,—	Par atsevišķu numuru 10,—

Latvijas valdības
Iznāk katru dienu, izņemot

oficiālais laikraksts
svētdienas un svētku dienas

Redakcija:
Rīgā, pili 2. ist. Tālrūnis 20032
Runas stundas no 11—12

Kantoris un ekspedīcija:
Rīgā, pili 1. ist. Tālrūnis 20031
Atvērts no pulksten 9—3

Sludinājumu maksa:	
a) tiesu sludinājumi līdz 30 vienslejiņām rindiņām	Ls 4,—
par katru tālāku rindiņu	„—,15
b) citu iestāžu sludinājumi par katru vienslejiņu rindiņu	„—,20
c) no privātiem par katru viensl. rindiņu (par obligāt. sludin.)	„—,25
d) par dokumentu pazaudēšanu no katras personas	„—,80

278. №

Pirmdien, 1936. g. 7. decembrī

Deviņpadsmitais gads

Finanču ministra rīkojumi Norēķināšanās birojam.
Senāta Civilā kasācijas departamenta 1936. g. spriedumi. (Pielikumā.)

Valsts Prezidents Dr K. Ulmanis

īemaksājis no viņa ricībā nodotiem ziedojumiem 5.000 Ls „profesora Dr Augusta Tentela vārdā nodibinātam Latvijas senvēstures pētīšanas fondam”. LTA.

Valdības rīkojumi un pavēles.

Rīkojums.

Ar šo uzdodu Norēķināšanās birojam, saskaņā ar „Valdības Vēstneša” 1936. g. 266. numurā izsludināto vienošanos notu apmaiņas ceļā Latvijas un Zviedrijas starpā par turpmāko izmaksu kārtību no kliringa, pie izmaksām Latvijas eksportieriem vidējo kursu uz š. g. 28. septembri aprēķināt minētās vienošanās pamatē sekojoši: 100 Zv. kr. = 79,85 latiem.

Šis rīkojums piemērojams visiem darījumiem abu valstu starpā sākot ar š. g. 20. novembri.

Rīga, 1936. g. 4. decembrī.

Finanču ministrs L. Eķis.

Tirdzniec. un rūpniec. depart.
direktora v. J. Volmārs.

Rīkojums.

Pamatojoties uz š. g. 30. nov. parakstīto „Papildinājumu pie 1935. g. 10. aprīļa kliringa vienošanās starp Latviju un Lietuvu” uzdodu Norēķināšanās birojam visas izmaksas no kliringa izdarīt pēc sekojoša aprēķina: 20% no izmaksājamām litu summām pārveršami latos pēc vidējā Rīgas biržas kursa uz š. g. 28. septembri, bet atlikšie 80% izmaksājami pēc pēdējā zināmā vidējā Rīgas biržas kursa.

Šis rīkojums piemērojams sākot ar š. g. 1. decembri.

Rīga, 1936. g. 4. decembrī.

Finanču ministrs L. Eķis.

Tirdzniec. un rūpniec. depart.
direktora v. J. Volmārs.

Iecelšanas un atvaļinājumi.

466. rīkojums.

Stiglica atbildīgo darbinieku arteli iecēļu Richardu Viļumsonu par Kooperatīvu revīzijas padomes pilnvarnieku.

1936. g. 2. decembrī.

Tieslietu ministrs H. Apsīts.

467. rīkojums.

Vecauces kredītsabiedrībā iecēļu Robertu Darkeviču par valdes priekšsēdētāju, Kārlī Klaviņu un Augustu Balodi par valdes locekļiem.

1936. g. 2. decembrī.

Tieslietu ministrs H. Apsīts.

Valdības iestāžu paziņojumi.

Paziņojums.

Pamatojoties uz noteikumu par kara stāvokli 17. panta a un b punktiem, ar iekšlietu ministra biedra š. g. 30. novembra lēmumu sodīts J. Dūņa spiestuve, Valmierā, ar vienreizēju naudas sodu Ls 250,— par kārtības traucēšanu, neievērojot preses likuma 11. panta noteikumus.

Rīgā, 1936. g. 1. decembrī. 162282.

Administr. depart. direktors Anšmits.

Preses un biedr. nod. vad. R. Lapsiņš.

Nodokļu departamenta paziņojums par ienākuma nodokļa listu izsūtīšanu.

Pamatojoties uz Nodokļu nolikuma 36. pantu, Nodokļu departaments paziņo, ka visas iecirkņu un apriņķu ienākuma nodokļa komisijas aprēķinājušas ienākuma nodokli (ieskaitot piemaksu) par 1936. gadu un 1937. gada nodokļa pirmo trešdaļu un nodokļa listes izsūtījušas maksātājiem.

Paziņojot par minētā nodokļa listu izsūtīšanu, departaments aizrada:

1) Ja maksātājs laikā nesāpē nodokļa listi, viņam tā jāpieprasā vietējā nodokļu inspektora kancleijā. Nodokļu listes nesāpēšana laikā nepagarina pārsūdzības un nomaksas termiņus.

2) 1936. gada nodoklis jāsamaksā 3 termiņos līdzīgās daļās:

pirmā daļa līdz 1936. g. 31. decembrim,
otrā daļa līdz 1937. g. 31. martam,
trešā daļa līdz 1937. g. 30. jūnijam un 1937. gada nodokļa pirmā trešdaļa līdz 1937. g. 30. septembrim.

Sods jānomaksā reizē ar nodokļa pirmo trešdaļu, t. i. līdz 1936. g. 31. decembrim.

3) Par termiņā (2. punkts) nesamaksāto nodokli jāmaksā nokavējumu rentes 2/3% mēnesī no nesamaksātās nodokļa summas, skaitot nepilnu mēnesi par pilnu.

Bez tam, ja nodokli piedzen spaidu kārtā, tad no piedzenamās summas ņem vēl par piedzišanu 3%, bet ne mazāk par 2 latiem.

1936. g. 4. decembrī. 1607.

Nodokļu depart. direktors J. Šmits.
Nodokļu nod. vadītājs V. Ambainis.

Visiem kredītkooperatīviem.

Mūsu lauksaimniecība, amatniecība, rūpniecība un tirdzniecība tikai tad spēš sekmi attīstīties un darboties, ja tiks apgādāta ar lētu kredītu. Lēta kredīta apgādāšanai jau mūsu lielākās kredītiestādes ir samazinājušas aizdevumu procentu normu. Arī daži kredītkooperatīvi ir samazinājuši aizdevumu procentu normu, pie kam dažos gadījumos pat līdz 6%. Daļa kredītkooperatīvu tomēr vēl ņem augstāko aizdevumu procentu (8%). Kredītkooperatīvi ir sprauduši sev par mērķi apgādāt savus biedrus ar lētu kredītu, kamdēļ arī kredītkooperatīviem vajadzētu būt pirmā vietā pie aizdevumu procentu normas pazemināšanas. Tieslietu ministrija uzaicina visus kredītkooperatīvus pārskatīt darbību un budžetus un ar 1937. gada 1. janvāri ņemt par aizdevumiem ne augstāk par 7% gadā. Kredītkooperatīviem, kuriem nebūtu iespējams pazemināt procentu normas ievest, jāiesūta Tieslietu ministrijai motivēti paskaidrojumi par cēloņiem, kas to kavētu. Sakarā ar aizdevumu procentu normas pazemināšanu, Tieslietu ministrija aizrada, ka vajadzētu domāt arī par noguldījumu procentu normas samazināšanu: par termiņa noguldījumiem līdz šim lielākā daļa kredītkooperatīvu maksā 6% un daži pat 7%. Daļa kredītkooperatīvu tomēr jau ir samazinājuši maksājamo procentu uz 5%. Par termiņa noguldījumiem būtu maksājami ne augstāk par 5,5%.

Dažos gadījumos viena persona izpilda kasiera pienākumus vairākās organizācijās vai iestādēs, kas nav lietderīgi. Šādos gadījumos par kasieri jāievēl no valdes sastāva citas personas, kas citur kasiera pienākumus neizpilda. Reizē ar to vēl jāaizrada, ka kasiera pienākumus kredītkooperatīviem nevar izpildīt paša kredītkooperatīva grāmatvedis.

Daudziem kredītkooperatīviem pieder nekustama manta. Atsevišķos gadījumos ēkas un to apkārtnē nav savesta priekšzīmīga kārtība. Tieslietu ministrija uzaicina kredītkooperatīvu pārvaldes piegriezt vislielāko vērību ēku un apkārtnes izdaiļošanai un turēšanai kārtībā.

Pasta ziņas.

1936. g. novembrī Jelgavā no pasta kastītēm izņemtas un nav nosūtītas pēc pierības: 2 vēstules un 7 pastkartes bez adresēm, 1 uz ārzemēm adresēta bandrofe, kā nepilnīgi apmaksāta, 2 iekšzemes vēstules ar svešiem vietu nosaukumiem un 4 vēstules „pieprasīšanai pastā”, kurām adresāta vietā uzrādīti dažādi iniciāļi, šifras, burti un skaitļi.

Jelgavas pastmeistars J. Sīpols.

Izlabojums.

„Valdības Vēstneša” š. g. 276. numurā ievietotos noteikumus par linu un kaņepāju šķiedru savākšanas kārtību 31. panta 6. un 7. rindiņās vārdu „koncesijas atļūdzību” vietā jālasa: „komisijas atļūdzību”.

Meklētizbeidzamo personu 1937. saraksts.

- 40269. Berčijs Gvido. 49525/36
- 40270. Bertelons Nikolajs. 2303/21.
- 40271. Bistrovs Vasiljjs. 37484/32.
- 40272. Brauer, al. Lillau, al. Juknevič, Anna. 1182/21.
- 40273. Freimans Gerhards. 49352/36.
- 40274. Grosbergs Frīdrihs. 47692/36.
- 40275. Kaupužs Boļeslavs. 49541/36.
- 40276. Kirsis Ieva. 49168/36.
- 40277. Kleins Rūdolfs-Kārlis. 21403/26.
- 40278. Kozurs Kāzimirš. 49542/36.
- 40279. Kuzničs Voldemārs. 49539/36.
- 40280. Leonovičs Antons. 46336/35.
- 40281. Mieziš Ernests. 22209/26.
- 40282. Mieziš Ernests. 14149/25.
- 40283. Meželis Antons. 40059/33.
- 40284. Minskors Boriss. 48924/36.
- 40285. Morkunas Stašs. 34116/30.
- 40286. Makars Antons. 14273/25.
- 40287. Raikevičs Antons. 46600/35.
- 40288. Sazonovs Marija. 49553/36.
- 40289. Stijureniks Piteris. 49554/36.
- 40290. Staņilevičs Jāzeps. 48936/36.
- 40291. Staņilevičs Jāzeps. 49439/36.
- 40292. Steimerts Roberts. 49440/36.
- 40293. Stelmacharis Ella. 48084/36.
- 40294. Valdmanis Aleksandrs. 49205/36.
- 40295. Vindels Georgs. 20061/26.
- 40296. Vinters Krišjāns. 24598/27.

Rīgā, 1936. g. 4. decembrī.
Krimināl. policijas pārvald. priekšn. J. Silarājs.
Darbvedis Hūns.

Jelgavas apgabaltiesa.

izpildot savu 1936. g. 2. decembra nolēmumu, izbeidz Anas Vingris meklēšanu, kas uzsākta ar „Valdības Vēstneša” 1936. g. 112. num. ievietoto sludinājumu, jo minētā Anna Vingris atrasta.

Jelgavā, 1936. g. 4. decembrī.
Priekšsēdētāja biedrs J. Strazds.
Sekretārs A. Štubis.

Daugavpils apgabaltiesas 1. kriminālodaļa, saskaņā ar savu 1936. g. 1. decembra lēmumu, **atsauc „Vald. Vēstn.”** 1925. g. 21. janvāra 16. numurā ievietoto sludinājumu par Paula Alušenasa meklēšanu, jo lieta pret minēto Alušenasu izbeigta.

Daugavpilī, 1936. g. 2. decembrī.
Priekšsēdētāja v. (paraksts).
Sekretāra p. Rudzītis.

Aizputes iec. mirtiesnesis.

pamatojamies uz Krim. proc. nolik. 71. un 841.—845. p. un saskaņā ar savu 1936. g. 1. decembra lēmumu, meklē pēc Soda lik. 546. p. apvainoto Lietavas pavalstnieku Antonu (Antauci) Jāņa d. Imbrasas, dzim. 1916. g. 13. jūnijā Lietuvā.

Katram, kam zināma šē minētā apsūdzētā dzīves vieta vai kur atrodas viņam piederoša manta, bez mazākās kavēšanas jāpaziņo man vai tuvākai policijas iestādei.

Aizputē, 1936. g. 2. decembrī. 673.
Mirtiesnesis Robežnieks.

Vietējo iestāžu rīkojumi.

Saistošie noteikumi par gaļas izmeklēšanu un zīmogošanu Rugāju ciemā,

pieņemti Rugāju pag. padomes 1936. g. 19. sept. sēdē (5. prot. 10. §) un apstiprināti ar Iekšlietu ministrijas Pašvaldības depart. 1936. g. 13. novembra 87881. rakstu.

1. §.
Rugāju ciemā atļauts pārdot, pirt un izlietot tālākai pārdošanai tikai tādu gaļu, kas veterinārārsta apskatīta, izmeklēta un apzīmogota ar gaļas izmeklēšanas stacijas zīmogiem.

2. §.

Visāda veida gaļa, kas nolemta cilvēka uzturam, ievēdot to Rugāju ciemā, ir padota veterinār-sanitārai izmeklēšanai un apzīmogošanai, bet desas, tauki un gaļas izstrādājumi padoti veterinār-sanitārai kontrolei.

3. §.

Ievesto gaļu un tās produktus apskata gaļas izmeklēšanas stacijā katru otrdienu un piektdienu, izņemot svētku dienas, no plkst. 7 līdz 9.

4. §.

Apzīmogotā gaļa un tās produkti nekavējoties jāizņem no gaļas izmeklēšanas stacijas. Gaļas izmeklēšanas stacijās amatpersonas nekādu atbildību par gaļas drošību neuzņemas. Uzraudzība par to piekrit vienīgi gaļas īpašniekam.

5. §.

Gaļas izmeklēšanas stacijā jārikojas pēc stacijas veterinār-sanitārai pārzinātāja-veterinārārsta vai viņa vietnieka norādījumiem un jāklausa tā rīkojumi.

6. §.

Nokautie teļi, aitas, kazas jāpiegādā izmeklēšanai veselīem ķermeņiem, pusēm un ceturkšņiem. Pie veselīem ķermeņiem jābūt klāt nierēm un limfu mezgliem, krūšu un vēdera dobumu serozām plēvēm, Cūkas var piegādāt izmeklēšanai veselās vai sadalītas pusēs, vidūcos (sānos) un šķiņķos.

7. §.

Aizliegts ievest pārdošanai par 7 dienām jaunāku teļu gaļu: lai to varētu konstatēt, aizliegts teļiem atdalīt galvu no rumpja.

8. §.

Nokautie liellopi jāpiegādā izmeklēšanai veselīem ķermeņiem, pusēm un ceturkšņiem, pie kam nav atļauts atdalīt ķermeņa nieres un govju tesmeņus, krūšu un vēdera plēves. Tāpat nedrīkst no ķermeņa atdalīt vai izgriezt ķermeņa limfas mezglus.

9. §.

Par nelaimes gadījumu dēļ nokautiem liellopiem, kas ievesti gaļas izmeklēšanas stacijā, viņu īpašniekiem jāuzrāda vietējā veterinārārsta, policijas vai pagasta valdes apliecinājums, kurās atzīmēts: 1) kustoņa nokaušanas iemesls un 2) slimības ilgums un pazīmes.

10. §.

Pievēstā cūkgaļa ir jāizmeklē no trichinām un citām parazītslimībām.

11. §.

Ja ievestai gaļai un tās produktiem ir vajadzīgi laboratoriskas izmeklēšanas pamērieni gaļas derīguma nosacīšanai cilvēka uzturam, tad veterinārārstam ir tiesība gaļu uz 48 stundām aizturēt.

12. §.

Gaļa un gaļas produkti, kas atzīti par barībai nederīgiem, atņemami bez atļūdzības un iznīcināmi.

13. §.

Tirgošanās ar gaļu atļauta vienīgi sanitārās kontroles par derīgām atzītās telpās un tirgus laukumā tirgus dienās.

14. §.

Par gaļas izmeklēšanu un kontroli jāmaksā pēc pagasta pašvaldības noteiktās taksēs.

15. §.

Vainīgie šo saistošo noteikumu pārkāpšanā saucami pie atbildības pēc Soda likuma.

16. §.

Uzraudzība par šo noteikumu izpildīšanu piekrit pagasta valdei, rajona veterinārārstam un policijai.

17. §.

Šie saistošie noteikumi stājas spēkā pēc 14 dienām no to izsludināšanas „Valdības Vēstnesī”.

Rugāju pagasta vecākais J. Klaviņš.
Darbvedis E. Linde.

Māksla.

„Jēkabs Saltups“ — Rīgas Mazā teātri.

A. Saulietis savā dramā „Jēkabs Saltups“ skar jautājumu, kas jau kopš ilgiem gadiem ir laikmetīgs. Pilsētām augot, mūsu lauki ir kļuvuši tukšāki, un ja pānkst lauki — mūsu tautas dzīvā spēka avots, tad par šādu parādību ir jāpadomā pavisam nopietni. Atjaunota Latvijā, kad jaunatnē atkal ieaudzina mīlestību uz zemi, šis jautājums sak kārtoies uz labo pusi, bet savu asumu tas vēl nav zaudējis. „Jēkabs Saltups“ A. Saulieša dramā ir īsts latvietis — ideālists un darba varonis, kas ziedoja savas tēvu tēvu sētas labā. Viņa sirds ir viņa gods, viņa cietā un nesalauzāmā griba līdz ar darbā norūdītām rokām ir ierocis, kas pašķir ceļu caur zemsirdības un nelietības purvu. Tāds varonis var ikvienam derēt par paraugu dzīvē, sevišķi jaunatnei, lai tā nestu sevi tālāk to garu, kas latvieti dara stipru.

Pirmizrāde otrdien, 8. decembrī, plkst. 19.30, Zemnieku dramatis telpās. Tērbatas ielā 64.

Nacionālā opera.

Pirmdien, 7. dec., koloratūrdziedātājas Ievas Bandrovskas-Turkskas un A. Priednieka viesizrāde „Sevilijas bārdzinis“. Piedalās H. Lūse, J. Niedra, V. Stots, A. Kortāns u.c. Dirģents T. Reiters. Pusceļas ierobežotā skaitā.

Otrdien, 8. dec., „Karmena“. Galvenās lomās M. Brechmane-Stengele, N. Vasiljevs, N. Ulānde-Sulce, A. Verners u.c. Dirģents T. Reiters.

Trešdien, 9. decembrī, „Tukšneša dziesma“. Piedalās V. Briēde, R. Kalniņš, V. Kadīķis u.c. Dirģents T. Reiters.

Ceturtdien, 10. dec., 3 baletu: J. Sibēliusa „Skaramuš“, M. Ravela „Bolero“ un D. Rosīni „Fantastiskās lelles“ pirmizrāde. Galvenās lomās H. Tangijeva-Birzniece, E. Pfeifere, M. Griķe, O. Lēmanis, H. Plūcis, R. Saule. Piedalās viss balets un baletskolas audzēkņi. Baletmeistars O. Lēmanis, diriģents O. Bišēviņš, dekoratori N. Strunke un P. Rožlapa. Pirmizrāžu abonementa 4. biļete.

Prof. Jāzepa Vītola 50 gadu muzikālās darbības atceres koncerts Nacionālā operā sestdien, 12. dec., pulksten 19.30.

Nacionālās operas kultūrfilma. Trešdien, 9. dec., plkst. 17.30 izrādīs: 1) jaunāko Latvijas skaņu kroniku, 2) skaņu filmu Džungļu biežokļos, 3) skaņu filmu Skaistā Čekoslovākijā, 4) komēdiju „Gimenes tēvs“. Ieejas maksa 20, 30, 50 sant. un 1 lats. Bērniem ieeja atļauta. Kases atvēršanas stundu pirms izrādes sākuma. Bērniem līdz 5 gadiem biļetes nav vajadzīgas.

Nacionālais teātris.

Pirmdien, 7. dec., plkst. 19.30 lētā izrādē „Bierantos“.

Otrdien, 8. dec., plkst. 19.30 par lētām cenām „Kristaps Kaugurs“ ar T. Lāci.

Trešdien, 9. dec., pulksten 19.30 lētā izrādē „Valmieras puikas“.

Dailes teātris.

Pirmdien, 7. dec., plkst. 19.30 „Svečturis“.

Otrdien, 8. dec., plkst. 19.30 tautas izrādē „Mežvidus laudis“.

Trešdien, 9. dec., plkst. 19.30 pirmo reizi J. Grota tautas luga „Zelta atslēga“. Parastās pusceļas.

Ceturtdien, 10. dec., plkst. 19.30 tautas izrādē „Karoga meklētāji“.

Rīgas Mazais teātris.

Otrdien, 8. dec., plkst. 19.30 Tērbatas ielā 64 A. Saulieša dramā „Jēkabs Saltups“ pirmizrāde.

Grāmatu galds.

Zemnieku grāmata. 1. Latvijas lauksaimniecības kamera 2. zemnieku dienas 1936. gada 6. un 7. martā Rīgā. Rediģējis Latv. lauksaimniec. ģenerālsekretārs agr. K. Salīņš. Latvijas lauksaimniecības kameras izdevums. Ar Valsts Prezidenta Dr. K. Ulmana pret. atļauju uz atsevišķas lapas, māksliniece Ed. Dzena zīmētu vāku un viņietēm, daudziem Latv. lauksaimn. kameras vadošo darbinieku un šī gada lielo Zemnieku dienu uzņēmumiem un kameras priekšsēdētāja R. Dzērves ievadu.

Īstā laikā ir iznākusi šī glīti izdotā, tuvu pie 400 lappusēm biežā un saturīgā grāmata, kurās pirmā daļa veltīta lasītāju iepazīstināšanai ar rosīgo, ar visai plašiem mērķiem un darbības apjomu un visai darbīgo Latvijas lauksaimniecības kameru, kas tagad kārtoti nevienu lauksaimniecības veicināšanu un vajadzību pārstāvēšanu, bet arī zemnieku pašierosmes, pašdarbības un pašpalīdzības sekmēšanu un visas lauku dzīves pacelšanu, bet otrā savā daļā sniedz šī gada martā Rīgā sasauktās Zemnieku dienās nolāsītos referātus, kuri līdz ar to kļūst pieejami visai ļoti plašajai mūsu valsts iedzīvotāju saimei un it sevišķi mūsu lauku iedzīvotājiem, kas šai grāmatai atradis daudz jauka, ierosinoša un arī pamācoša. Jo nu jau pēc steidzamo rudens darbu beigšanas mūsu zemes aprīņos sāks atkal sanākt vadošie lauku darbinieki uz vietējo aprīņo zemnieku dienām, kas vēlāk 1937. g. agrā pavasarī noslēgsies Rīgā ar lielajām nākamā gada Zemnieku dienām. Un tāpēc lauku sabiedriskiem darbiniekiem un labākiem ļaudīm ir vairāk vajadzīgs un izdevības padomāt par savas apkārtnes dzīves celšanu un izveidošanu un izdarīšanu, uz ko arī aizrāda Lauksaimniecības kameras priekšsēdētājs R. Dzērve, sava ievada noslēgumā rakstīdams šādi: „Mēs dzīvojam lielā laikmetā, mūsu mērķi un nākotnes uzdevumi prasa daudz spēka, uzmanības un izpratnes. Lai šos mērķus palīdz veikt Zemnieku dienās stiprinātā ticība Latvijas gaisai nākotnei un apziņa, ka mūsu darbs nav vienas dienas darbs, bet gan darbs, kas veltīts zemnieku nākošām paaudzēm“.

Tāpēc ar lielu interesi šīs grāmatas lasītāji varēs iedziļināties katrā šīs grāmatas lappusē un tajās sakopotos rakstos: ir tajās, kur ievietoti prof. Auskapa un Svābes, ģen. K. Berka, kameras priekšsēdētāja R. Dzērves un citu referāti, ap-

vienoti ar izteiksmīgo virsrakstu: „Mūžīgās vērtības meklējot“, gan arī visos pārējos rakstos, kas atrefērt visās tās praktiskās lietās, par ko runāja Zemnieku dienas un kas ir nevienu tuvas katram lauku iedzīvotājam un iedzīvotāji, bet kas mums ir arī jāzina, lai mēs uz drošiem un stipriem pamatiem nodibinātu mūsu saimniecisko labklājību un celtu skaistu un lielu mūsu gara kultūras ēku. Tā kā daudzām domām bagātie, praktiski pamatoti un interesantie Zemnieku dienu referāti bija ierosinoši un jaukā skaidrā valodā priekšā celti, tad tagad, kļūdami visiem pieejami, tie daudzkārt pavairo savu iespaidu, un tāpēc ir jāaudzina paldies kamerai par šīs grāmatas izdošanu un jāvēlas, lai tā netrūktu nevienu lauku istabā un tāpat arī lai lauku sētās netrūktu sekotāju šai grāmatai ievietoto rakstu norādījumiem.

O. Iekšlietu ministrijas turisma biroja apskats. 1936. g. 11. numurs.

KURSI.

Rīgas biržā 1936. gada 7. decembrī.

Devīzes:	
1 Amerikas dollars	5,05—5,25
1 Anglijas mārciņa	25,16—25,28
100 Francijas franki	23,77—24,23
100 Beļģijas belgi	86,35—87,85
100 Šveices franku	117,60—119,10
100 Itālijas liru	26,90—27,40
100 Zviedrijas kronu	129,05—131,05
100 Norvēģijas kronu	125,75—127,75
100 Dānijas kronu	111,60—113,60
100 Austrijas šilingu	96,00—98,00
100 Čekoslovākijas kronu	18,00—18,50
100 Holandes guldeņu	278,55—281,55
100 Vācijas marku	205,65—207,65
100 Somijas marku	11,00—11,30
100 Igaunijas kronu	137,95—139,95
100 Polijas zlotu	96,40—98,00
100 Lietavas litu	87,05—88,25
100 Dancigas guldeņu	96,40—98,00

Vērtspapīri:
6% Latv. hip. bankas ķīlu zīmes 95—96
Rīgas biržas kotācijās komisijas priekšsēdētājs P. Role.
Zvērināts biržas māksleris H. Kiršteins.

Redaktors M. Āronis.

Šim numuram 8 lapas puses.

Tiesu sludinājumi.

Rīgas apgabalt. 1. civilnodala uz Civilproc. nolik. 397., 399., 401., 405., 413. un 416. p. pamata, uz Alides Lielkalns lūgumu viņas prasības lietā pret Jāni Grasi summa 1925 Ls atbildības par atbildētāja mātes uzturešanu un kopšanu, uzaicina **Jāni Grasi**, kura dzīves vieta prasītājai nav zināma, ierasties tiesā 2 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstnesī“.

Lūgumam piekļūst: pilnvara ar norakstu, izraksts iz Kirbižu pag. tiesas 1909. g. aktu grāmatas ar norakstu, iepriekšējās dalīšanas lūgums ar norakstu, mēršanas apliecība ar norakstu un noraksti pretņepsei.

Ja atbildētājs noliktā laika neieradīsies personīgi vai nesūtīs pilnvarnieku, lietu noliks tiesas sēdē aizmuguriskai klausīšanai.

Rīgā, 1936. g. 28. novembrī. 417072. 25634r
Priekšsēdēt. b. P. Leitāns.
Sekretārs R. Opss.

Rīgas apgabalt. 3. civilnodala, uz Civilproc. nolik. 1628., 1631., 1636. un 1710. p. pamata, paziņo, ka pēc 1936. g. 22. augusta Rīgā mirušā **Dores Vitenbergs**, dzim. Štekerhofs, dz. 1857. g. 23. jūnijā, ir atklāts mantojums, un uzaicina, kam ir uz šo mantojumu kādas tiesības vai prasījumi no tā kā mantiniekiem, legatāriem, fideikomisāriem, kreditoriem u. t. l., pieteikt šīs tiesības un prasījumus minētai tiesai 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstnesī“, norādot, ka visus, kas nebūs pieteikuši savas tiesības un prasījumus uzaicinājuma termiņā, atzīs par tās zaudējušiem.

Rīgā, 1936. g. 28. novembrī. L. 5384/36. 25780
Priekšsēd. b. v. J. Drande.
Sekretārs E. Lasmānīš.

Rīgas apgabalt. 3. civilnodala, uz Civilproc. nolik. 1628., 1631., 1636. un 1710. p. pamata, paziņo, ka pēc 1936. gada 13. oktobrī Rīgā mirušā **Jura Liepiņa**, dzim. 1852. gada 20. oktobrī, ir atklāts mantojums, un uzaicina, kam ir uz šo mantojumu kādas tiesības vai prasījumi no tā kā mantiniekiem, legatāriem, fideikomisāriem, kreditoriem u. t. l., pieteikt šīs tiesības un prasījumus minētai tiesai 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstnesī“, norādot, ka visus, kas nebūs pieteikuši savas tiesības un prasījumus uzaicinājuma termiņā, atzīs par tās zaudējušiem.

Rīgā, 1936. g. 28. novembrī. L. 5361/36. 25781
Priekšsēd. b. v. J. Drande.
Sekretārs E. Lasmānīš.

Rīgas apgabaltiesas 4. civilnodala, pamatojoties uz 1926. g. 10. jūnija likumu un Civilproc. nolik. 1693. un 1695. p., ievērojot **Viktora (Avigdora) Volsonoka** lūgumu un savu 1936. g. 14. novembra lēmumu, paziņo, ka par rādnieks **Viktors (Avigdors) Volsonoks** parādu pēc obligācijām par: a) 25.000 kr. rbl. ar 6% gadā, b) 10.000 kr. rbl. ar 6% gadā, kas apstiprin.: a) 1908. g. 8. janvārī ar 31. num. un b) 1911. g. 23. februārī ar 741. num. uz nekustamo īpašumu Rīgas II hipotēku iecirknī ar zemes grām. reg. 679. num. un ko izdevis **Benjamiņš Kāns** par labu: a) **Haimam Pernakam-Sapožņikam**; b) **Stapiļslavam Ledzinskim**, pie kam abas cedētas blanko, ir samaksājis, bet šīs obligācijas nevar izsniegt atpakaļ parādniekam dzēšanai zemes grāmatās tādēļ, ka ir pazudušas.

Tāpēc apgabaltiesas 4. civilnodala uzaicina visas personas, kam būtu tiesības uz šīm obligācijām, pieteikties tiesā 1 mēneša laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstnesī“.

Ja šīs personas noteiktā laikā nepieteiksies, obligācijas atzīs par samaksātām un līdzējam dos tiesību prasīt parāda dzēšanu zemes grāmatā.

Rīgā, 1936. g. 28. novembrī. L. 627/36. 26109x
Priekšsēd. v. L. Brimmeras.
Sekretārs v. O. Kodrars.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodala uz tirdzniecības reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistrā „A“ ar reģistra 3847. num., pamatojoties uz tirdzniec. reģ. tiesneša 1936. g. 2. decembra lēmumu, ierakstīs vienpersonīgs tirgotājs **Fricis Delle** ar firmu „**Fricis Delle**“.

Fricis Delle dzimis Remtes pagastā, 1877. g. 16. maijā, dzīvo Rīgā, Talsu ielā 13, 1. dz.

Uzņēmuma darbība atklāta 1936. g. 2. janvārī.

Uzņēmums — galas uzpirkšana atkalpārdošanai — atrodas Rīgā, Talsu ielā 13, 1. dz.

Rīgā, 1936. g. 2. dec. 20525b
Tirdzniec. reģ. tiesn. M. Grundulis.
Sekretārs v. i. A. Bērziņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodala uz tirdzniec. reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistrā „A“ ar reģistra 3848. num., pamatojoties uz tirdzniec. reģ. tiesneša 1936. g. 2. decembra lēmumu, ierakstīs vienpersonīgs tirgotājs **Vladimirs Azarovs** ar firmu „**V. Azarovs**“.

Bij. Krievijas pavalstnieks **Vladimirs Azarovs** dzimis Krievijā, Mogļevas gub. Klimoviči, 1888. g. 15. jūlijā, dzīvo Rīgā, Merķeļa ielā 10, 20. dz.

Uzņēmuma darbība atklāta 1931. g. 9. maijā.

Vladimiram Azarovam pastāv ļaunības lūgums, par ko publicēts „Vald. Vēstn.“ 1934. g. 29. janv. 22. num.

Rīgā, 1936. g. 2. dec. 26526b
Tirdzniec. reģ. tiesn. M. Grundulis.
Sekretārs v. i. A. Bērziņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodala uz tirdzniec. reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reģistrā „A“ ar reģistra 284. num. ierakstītās firmas „**Ekonomija**“ **Olga Brusocīns** uzņēmuma — drēbju tirdzniecības — atrašanās vieta turpmāk ir Rīgā, Sīkumtirgū I.nod.53.

Saskaņā ar tirdzniec. reģ. tiesneša 1936. g. 2. dec. lēmumu, tas atzīmēts tirdzniec. reģistrā.

Rīgā, 1936. g. 2. dec. 26512b
Tirdzniec. reģ. tiesn. M. Grundulis.
Sekretārs v. i. A. Bērziņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodala uz tirdzniec. reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reģistrā „A“ ar firmu „**Perls un Marienfelds**“ (Rīgā, Kalķu ielā 12) ierakstītās atklātas sab. reģ. 749. folijā, saskaņā ar tirdzniec. reģ. tiesneša 1936. g. 1. decembra lēmumu

1) ierakstīs, ka šīs sab. atklātais biedrs **Fridrihs Marienfelds** no 1936. g. 1. sept. dzīvo Rīgā, Elizabetes ielā 10-b, 6. dz.

2) atzīmēts, ka augstāk minētās firmas prokuristam **Heinricham Reinfeldam** pilnvaraprokūra izdota 1932. g. 21. dec.

Rīgā, 1936. g. 1. dec. 26513b
Tirdzniec. reģ. tiesn. M. Grundulis.
Sekretārs v. i. A. Bērziņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodala uz tirdzniec. reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reģistrā „A“ ar reģ. 836. num. ierakstītās firmas „**Kārlis Ronis**“ uzņēmums — vinu tirgotava Rīgā, **Kokneses prosp. 1, likvidēts** 1936. g. 30. nov. par ko, saskaņā ar tirdzniec. reģ. tiesneša 1936. g. 2. decembra lēmumu, atzīmēts tirdzniec. reģ.

Pēc tirdzniec. reģ. šie minētie firmas ir vēl uzņēmumi — pārtikas preču tirgotavas Rīgā: a) **Višbijas prosp. 17** un b) **Kokneses prosp. 1**.

Rīgā, 1936. g. 2. dec. 26522b
Tirdzniec. reģ. tiesn. M. Grundulis.
Sekretārs v. i. A. Bērziņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodala uz tirdzniec. reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reģistrā „A“ ar reģ. 850. num. ierakstītās firmas „**M. Kalniņš**“ (Rīgā, I. Nometņu ielā 7) reģistra folijā, uz tirdzniecības reģ. tiesneša 1936. g. 1. decembra lēmuma pamata:

a) līdzinējā firma papildināta ar norādījumu uz īpašnieku un pēc tirdzniecības reģistra turpmāk ir „**M. Kalniņš**“ ip. **Marija Kalve**;

b) atzīmēts, ka šīs firmas īpašniece **Marija Kalniņš** 1936. g. 14. novembrī iestājusies ļaunībā un vira uzvārdā **saucas Kalve**;

c) atzīmēts, ka šīs firmas īpašniece **Marija Kalve** no 1936. g.

22. augusta dzīvo Rīgā, I. Nometņu ielā 7, 2. dz.;

d) atzīmēts, ka min. firmai, bez uzņēmuma — maizes cepšanas Rīgā, I. Nometņu ielā 7, turpat ir arī uzņēmums — pārtikas preču tirgotava;

e) ierakstīs, ka **Marija Kalve** noslēgusi pirmslaulības līgumu par laulāto mantas kopības atcelšanu, par ko sludināts „Vald. Vēstn.“ 1936. g. 13. novembrī 259. num.

Rīgā, 1936. g. 1. dec. 26511b
Tirdzniec. reģ. tiesn. M. Grundulis.
Sekretārs v. i. A. Bērziņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodala uz tirdzniec. reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reģistrā „A“ ar reģistra 872. num. ierakstītās firmas „**Berta Melstrads**“ (Rīgā, Kr. Barona ielā 14) īpašniece **Berta Melstrads** 1936. g. 30. nov. mainījusi dzīves vietu un tagad dzīvo Rīgā, Kr. Barona ielā 14, 7. dz.

Saskaņā ar tirdzniec. reģ. tiesneša 1936. g. 1. decembra lēmumu, tas atzīmēts tirdzniec. reģistrā.

Rīgā, 1936. g. 1. dec. 26523b
Tirdzniec. reģ. tiesn. M. Grundulis.
Sekretārs v. i. A. Bērziņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodala uz tirdzniec. reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reģistrā „A“ ar reģ. 897. num. ierakstītās firmas „**James Siering un Co**“ (Rīgā, I. Kalēju ielā 14/16) reģistra folijā, uz tirdzniec. reģ. tiesneša 1936. g. 1. decembra lēmuma pamata, ierakstīs:

No 1936. g. 28. novembra sab. uzņēmumi: a) koku eksports un kuģu agentūra un b) kuģu piefraktēšana, iekraušana un izkraušana un kuģu ipešana un izpešana un apdrošināšanas aģentūra atrodas Rīgā, I. Kalēju ielā 14/16, 1. dz.

Rīgā, 1936. g. 1. dec. 26524b
Tirdzniec. reģ. tiesn. M. Grundulis.
Sekretārs v. i. A. Bērziņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodala uz tirdzniec. reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reģistrā „A“ ar reģ. 1996. num. ierakstītā firma „**Marta Perlmanis**“ (Rīgā, L. Maskavas ielā 133) 1936. g. 2. decembrī izbeigusi darbību un saskaņā ar tirdzniec. reģ. tiesneša 1936. g. 2. decembra lēmumu tirdzniec. reģ. dzēsta.

Rīgā, 1936. g. 2. dec. 26521b
Tirdzniec. reģ. tiesn. M. Grundulis.
Sekretārs v. i. A. Bērziņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniec. reģ. nodala paziņo, ka tirdzniec. reģistrā „A“ 2220. folijā ierakstītās firmas „**F. Sidorovičs**“ (Rīgā, Bauskas ielā 39-a) īpašnieks **Ferdinands Sidorovičs** miris un par viņa atstātas mantas aizgādni ar Rīgas pils. būrniektiesas 1936. g. 27. marta lēmumu iecelta **Emilija Sidorovičs**, dzīv. Rīgā, Bauskas ielā 39-a, 1. dz.

Saskaņā ar tirdzniec. reģ. tiesneša 1936. g. 1. decembra lēmumu, tas atzīmēts tirdzniec. reģistrā.

Rīgā, 1936. g. 1. dec. 26516b
Tirdzniec. reģ. tiesn. M. Grundulis.
Sekretārs v. i. A. Bērziņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniec. reģ. nodala uz tirdzniec. reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniec. reģistrā „A“ 2782. folijā ar firmu „**Latvijas kuģniecības sabiedrība Zalcmanis, Jansons un Freimanis**“ (Rīgā, I. Pils ielā 6, 1. un 2. dz.) ierakstītās atklātas sab. atklātais biedrs **Jānis Freimanis** 1936. g. 27. novembrī mainījis dzīves vietu un tagad dzīvo Rīgas-Jūrmalas pilsētā, **Vīkinga prospektā 11**.

Saskaņā ar tirdzniec. reģ. tiesneša 1936. g. 1. dec. lēmumu, tas atzīmēts tirdzniec. reģistrā.

Rīgā, 1936. g. 1. dec. 26514b
Tirdzniec. reģ. tiesn. M. Grundulis.
Sekretārs v. i. A. Bērziņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodala uz tirdzniec. reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reģistrā „A“ ar reģ. 2852. num. ierakstītā firma „**Alise Čumačenko**“ (Rīgā, Avotu ielā 16), saskaņā ar tirdzniecības reģ. tiesneša 1936. g. 2. decembra lēmumu tirdzniec. reģistrā dzēsta, tā ka šīs firmas uzņēmums nepāršņiedz sīkuzņēmuma apmērus.

Rīgā, 1936. g. 2. dec. 26519b
Tirdzniec. reģ. tiesn. M. Grundulis.
Sekretārs v. i. A. Bērziņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodala uz tirdzniec. reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reģistrā „A“ ar reģ. 2901. num. ierakstītā firma „**I. Gelbarts un M. Kacelenbeigens**“ (Rīgā, L. Grēcinieku ielā 25) 1936. g. 1. novembrī likvidēta un uz tirdzniec. reģ. tiesneša 1936. g. 1. decembra lēmuma pamata tirdzniecības reģistrā dzēsta.

Daugavpils apgabalt. 1. civiltiesn., pamatojoties uz tiesas š. g. 23. oktobra lēmumu, Civilproc. nolik. 1555.—1568. p., Civiltik. 3. d. 524. p. un Adolfa Evarta lūgumu atzīt bezvēsts promesošo Feļksu Evaru par mirušu, uzaicina no 1918. g. bezvēsts prombūtnē esošo **Feļksu Evaru**, dzim. 1876. g. 5. febr. (v. st.) Evaru sādza, ierasties šai tiesā 1. gada laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vestnesī” vai sniegt tiesai drošas ziņas par sevi. Tāpat uzaicina visas citas personas, kurām ir drošas ziņas par viņa uzturēšanās vietu vai nāvi, piesūtīt šīs ziņas tiesai. Ja nosacītā termiņā nebūs saņemtas drošas ziņas, kas promesošais eliks Evaris ir dzīvs, tiesa uz ierastēto personu lūgumu un saskaņā ar Civilproc. nolik. 1569. p., atzīs viņu par mirušu.

Daugavpilī, 1936. g. 27. nov. 1620a/36. 25648r
Priekšsēd. b. A. Strazdiņš, Sekretārs K. Kangurs.

Rēzeknes - Ludzas - Jaunlatgales zemes grāmatu nodaļa, izpildot Not. nolik. 1814. p., paziņo, ka ar Daugavpils apgabalt. 1936. g. 5. marta lēmumu Vladimīram Grāvītim atzītas īpašuma tiesības arī valdības nolīguma uz nekustamo mantu Jaunlatgales apr. Rūgāju pagastā, sastāvošu no Riekstusala 10. viensētas, 31,415 ha platībā, kas bija ierakstīta Ludzas apr. zemes grām. reg. iznīcinātā 2268. folijā uz Pēterja Jemeljanova vārdu, kurš minēto zemi ieguvu no bij. Krievijas zemnieku zemes bankas (žurn. B. 1072. num.).

Personas, kam ir kādas tiesības uz minēto nekustamo mantu, var iesniegt zemes grāmatu nodaļai iebildumus 1 mēneša laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vestnesī”; pretējā gadījumā lūdzēju ierakstis zemes grāmatu reģistrā par norādītās nekustamās mantas īpašnieku bez kādiem aprobežojumiem.

Rēzeknē, 1936. g. 28. novembrī. L. 31706 25818x

Priekšsēd. v. pal. A. Felders, Sekretārs pal. v. A. Aboliņš.

Rīgas pils. 1. iec. miertiesnesis, saskaņā ar Sodū lik. 239. p., izsludina, ka ar viņa 1936. g. 16. oktobra spriedumu Ernestine Gulbis pēc Sodū lik. 236. p. par to, ka š. g. 15. augustā tirgojusies savā konditorejā Avotu ielā 47 ar sabojātore un cilvēku uzturam nederīgām konfektm uz tātā par vainīgu un sodīta ar Ls 10,— vai nemaksāšanas gadījumā ar 3 dienām aresta. Spriedums stājies likumīgā spēkā.

Rīga, 1936. g. 1. decembrī. Krim. L. № 1081/36. 26566b

Miertiesneša v. (paraksts).

Rīgas pils. 9. iec. miertiesnesis ar 1936. g. 21. oktobra spriedumu Leibu Heifeču par sanīto notekumu neieviešanu viņa putnu kautuvē, Elījas ielā 26, kur 1936. g. 29. sept. atrastas netīras telpas, sienas notāskītas ar asinīm un putnu spalvām, nokautie putni izmētāti uz netīras grīdas, pēc Sodū lik. 235. p. sodīts ar Ls 15,—, vai pierādītā maksātnespējas gadījumā ar 4 dienām aresta. Spriedums stājies likumīgā spēkā.

Rīga, 1936. g. 3. decembrī. Miertiesneša v. (paraksts).

Rīgas 16. iec. miertiesnesis, uz Civilproc. nolik. 2011., 2014., 2019. p. pamata, paziņo, ka pēc mir. Hannas Šecens (Secens) ir atklāts mantojums, un uzaicina, kam ir uz šo mantojumu vai sakarā ar to tiesības kā mantiniekiem, legatāriem, fideikomisāriem, kreditoriem u. t. t., pieteikt tās minētām miertiesnesim 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Vald. Vēstn.”.

Ja minētās personas savas tiesības augšminētā termiņā nepieteiks, viņas atzīs par šīs tiesības zaudētājam.

1936. g. 27. novembrī. L. 1638 Miertiesnesis E. Maurers.

Cēsu apr. 1. iec. miertiesnesis ar 1936. g. 17. aprīļa spēkā stājušos tiesas pavēli Ludvigu Pētersonu, dzim. 1883. g. 18. janvārī, Cēsis, sodījis pēc Sodū lik. 236. p. ar Ls 30,—, vai 10 dienām aresta par to, ka viņš 1936. g. 18. februārī savā gaļas tirgotavā Cēsis, Rīgas ielā 43, glabājis pārdošanai no sabojātas gaļas pagatavotas, cilvēku uzturam nepieļaujamās, „Tiringas” desas.

Cēsis, 1936. g. 1. decembrī. Miertiesnesis T. Cirulis.

Talsu iecirkņa miertiesnesis ar spēkā stājušos 1936. g. 21. okt. spriedumu, galas tirgotavas īpašnieku, Valdemārpili, Lielā ielā 9, Ernestu Drujkainu, par bojātu

desu pārdošanu savā veikalā, pēc Sodū lik. 236. p. 1. d., sodījis ar Ls 15,—, vai maksātnespējas gadījumā ar 5 dienām aresta.

Talsos, 1936. g. 3. decembrī. 26568b

Miertiesnesis (paraksts).

Ventspils apr. 1. iec. miertiesnesis ar 1936. g. 10. oktobra spriedumu tirgotāju Martu Tauriņš, dzim. Ventspilī, Pēterja ielā 12, pēc Sodū lik. 234. p. par to, ka viņa š. g. 28. sept. Ventspilī savā tirgotavā turējusi saistītiem noteikumiem, sodījis ar Ls 10,— vai 3 dienām aresta. Spriedums stājies likumīgā spēkā un nodots izpildei.

Ventspilī, 1936. g. 2. decembrī. 749 k./36. 26570b

Miertiesnesis R. Zemols.

Balvu iec. miertiesnesis ar 1936. g. 24. septembra tiesas pavēli Oļgu Kovalevskis, dzim. 1893. g. Tauriskainā pag., pēc Sodū lik. 236. p. 1. d., 26. un 57. p. sodījis ar Ls 15,—, vai maksātnespējas gadījumā ar 4 dienām aresta par to, ka viņa 1936. g. 17. augustā tirgū, Balvos, pārdevusi uzturam nederīgas zivis. Spriedums stājies likumīgā spēkā un nodots izpildei.

Balvos, 1936. g. 30. novembrī. 885/K. 26572b

Miertiesn. J. Lietavietis.

Daugavpils 1. iec. miertiesnesis, pamatojoties uz Sodū lik. 33. un 239. p., paziņo, ka ar viņa 1936. g. 24. oktobra spriedumu, kas stājies likumīgā spēkā un nodots izpildei, **Zanis Bērziņš** pēc Sodū lik. 235., 26. un 57. p., sodīts ar Ls 10,—, vai nemaksāšanas gadījumā ar 3 dienām aresta par netīra galdā etiķa ražošanu viņa pārvaldībā esošā ķīmiskā laboratorijā, Rīgā, Aizsargu ielā 73-b.

Daugavpilī, 1936. g. 30. nov. Kr. l. 951. 26573b

Miertiesn. H. Svarebachs

Ilūkstes iec. miertiesnesis, vadoties no Sodū lik. 33. un 239. p., paziņo, ka **Tončels Vulfa d. Austrechs**, dzim. 1911. g. 15. septembrī Dagdā, 1936. g. 31. augustā ar likumīgā spēkā stājušos tiesas spriedumu pēc Sodū lik. 236. p. 1. d. sodīts ar Ls 20,— vai 7 dienām aresta par to, ka 1936. g. 6. jūlijā Suhatā glabājis savā maiznīcā cilvēka uzturam nederīgas desas.

Ilūkstē, 1936. g. 2. decembrī. 629-k. 26571b

Miertiesnesis A. Dzintars

Varakļānu iec. miertiesnesis, saskaņā ar savu 1936. g. 28. novembra lēmumu, Civilproc. nolik. 1725. un 1727. p. un Latgales Civiltik. 1239. p., uzaicina 1936. g. 14. oktobrī mirušā Jāņa Jāņa d. Šķēles mantiniekus pieteikt savas mantošanas tiesības šē minētām miertiesnesim uz nelaika atstāto kustamo un nekustamo īpašumu, kas atrodas Rēzeknes apr. Barlavas pag. Riekstusala mājās, 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Vald. Vēstn.”.

Pēc šī termiņa izbeigšanās nekādas prasības vairs nepieņems.

Varakļānos, 1936. g. 28. nov. 422/b1. 25665x

Miertiesnesis A. Skromānis.

Rīgas apgabaltiesas 1. iec. tiesu izpildītājs paziņo, ka 1936. g. 15. decembrī, plkst. 11, Rīgā L. Kalēju ielā 54, frizētavā pārdoš Jevgenija Kručkova frizētavas spoguļus, 7 gab., novērt. par Ls 350,—.

Izzināt sarakstu, novērtējumu un apskatīt pārdoamo mantu varēs pārdošanas dienā uz vietas.

Rīgā, 1936. g. 4. dec. 26632b

Tiesu izp. J. Grinfelds.

Rīgas apgabaltiesas 1. iec. tiesu izpildītājs paziņo, ka 1936. g. 15. decembrī, plkst. 11, Rīgā Kungu ielā 26, noliktavā pārdoš Jūliusa Šteinberga rakstāmasiņu, ādas preces un cit., novērtētas par Ls 1075,—.

Izzināt sarakstu, novērtējumu un apskatīt pārdoamo mantu varēs pārdošanas dienā uz vietas.

Rīgā, 1936. g. 3. dec. 26633b

Tiesu izp. J. Grinfelds.

Rīgas apgabaltiesas 3. iec. tiesu izpildītājs J. Kazubierns paziņo, ka 1936. g. 15. decembrī, plkst. 10, Rīgā, Pērses ielā 2, dz. 10, pārdoš Eliasa Šveloviča puķstēņus, apģērbus, mēbeles u.c., novērtētas par Ls 665,—.

Izzināt sarakstu, novērtējumu un apskatīt pārdoamo mantu varēs pārdošanas dienā uz vietas.

Rīgā, 1936. g. 5. decembrī. 26740

Tiesu izpildītājs J. Kazubierns.

Rīgas apgabaltiesas 10. iec. tiesu izpildītājs K. Apsītis (kanceleja Rīgā, Matīsa ielā 13, 8. dz.) saskaņā ar Civilproc. nolik. 1280.—1306. p., paziņo, ka:

1) Rīgas hipotēku biedrības prasības piedziņai 1937. g. 20. februārī, plkst. 10, Rīgas apgabaltiesas civilnodaļas sešu zālē 1. publiskā izsolē pārdos 1. publiskā izsolē: 1) atr. Elinoras Elizabetes Šnē, atr. Višņevska, dzim. Svārcs, 2) Eižena - Eduarda - Artura, 3) Stepanijas Aleksandrinās-Noras un 4) Karolas-Marijas Kristīnes Artora bērnu Višņevsku nekust. mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Rīgā, L. Kēniņu ielā 35, 1. hipot. iec., ierakstīta zemes grāmatu reģistra 853. num. (3. grupā, 151. grūnti) un sastāv no zemes gabala un nama;

2) nekustamās mantas izsoles vērtība Ls 7900,—;

3) tai ir hipotēku parādi Ls 17000,— un 15000 cara rubļ.;

4) solītājiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 790,— un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdošanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga; 26635b

Rīgā, 1936. g. 2. dec. 26635b

Tiesu izpildītājs K. Apsītis.

Rīgas apgabaltiesas 10. iec. tiesu izpildītājs K. Apsītis (kanceleja Rīgā, Matīsa ielā 13, 8. dz.) saskaņā ar Civilproc. nolik. 1280.—1306. p., paziņo, ka:

1) Helēnes Kresons un Rīgas privātais ķīlu zīmju kredītbiedrība prasību piedziņai 1937. g. 13. martā, plkst. 10 Rīgas apgabaltiesas civilnodaļas sešu zālē pārdos 2. publiskā izsolē mirušā Raiņa Bērļa nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Rīgā, Elizabetes ielā 10) 1. hipot. iec., ierakstīta zemes grāmatu reģ. 403. num. (10. grupā, 25 grūnti) un sastāv no Sv. Jura hospitāļa tiešā dzimstrentes grūntsgabala 910,5 kv. m platībā ar ēkām;

2) nekustamās mantas izsoles vērtība — Ls 232.876,—;

3) tai ir hipotēku parādi Ls 255.202,13;

4) solītājiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 23.287,60 un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdošanai nekustamās mantas iegūšanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Rīgas-Valmieras zemes grāmatu nodaļā.

Tiesības, kas novērs šās nekustamās mantas pārdošanu, jāpieteic līdz izsoles dienai.

Visos pārdojamās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties tiesu izpildītāja kancelejā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Rīgas apgabaltiesas 3. civilnodaļas kancelejā. 26636

Rīgā, 1936. g. 2. decembrī.

Tiesu izpildītājs K. Apsītis.

Rīgas apgabaltiesas Rīgas apr. 2. iec. tiesu izpildītājs J. Lapiņš (kanceleja Rīgā, Staibu ielā 46/48, 11. dz.) paziņo, ka uz 1937. g. 3. janvārī izsludinātā Jūlijai Krūmiņš piederos nekustamās mantas — Rīgas apr. Biriņu pag. Neibādes ciemā esošā zemesgabala № 328-F ar zemesgrām. reģ. 13816. num. pārdošana publiskā izsolē atcelta. 26637r

Rīgā, 1936. g. 5. decembrī.

Tiesu izpildītājs J. Lapiņš.

Rīgas apgabaltiesas Valmieras aprīņa 2. iec. tiesu izpildītājs A. Stērns (kanceleja Rūjienā, Raiņa ielā 4) paziņo, ka:

1) Lodes pagasta valdes nodokļu prasības, Valsts zemes bankas, Jāņa Zariņa, Gustava Jungas, Alfrēda Danča un Libora Svīka prasību piedziņai 1937. g. 27. februārī plkst. 10, Rīgā, Rīgas apgabaltiesas civilnodaļas sešu zālē 1. publiskā izsolē pārdos pilnā sastāvā Augustu Viljumsone nekustamo īpašumu, Valmieras apr. Lodes pag. atrodos, no Rūjienas-Lielās muižas atdalīto zemes gabalu „Mežmāji 8 F”, ar zemes grāmatu reģ. 20617. num., aptver 16,79 ha;

2) īpašums apgrūtināts hipotēku parādiem par Ls 2900,—;

3) īpašums novērtēts pilnā sastāvā par Ls 2360,—;

4) solītāj. jāiemaksā Ls 236,— kā nodrošinājums un jāiesniedz tieslietu ministra atļauja šā nekustamā īpašuma iegūšanai;

5) šā īpašuma zemes grāmatas ved Rīgas-Valmieras zemes grāmatu nodaļā;

6) visām personām, kam ir tiesības, kas novērs šā īpašuma publisku pārdošanu, tas jāpieteic līdz izsoles dienai. 26584

Rūjienā, 1936. g. 2. dec.

Tiesu izpild. A. Stērns.

Rīgas apgabaltiesas Valmieras aprīņa 2. iec. tiesu izpildītājs A. Stērns (kanceleja Rūjienā, Raiņa ielā 4) paziņo, ka:

1) Valkas pilsētas prasības piedziņai 1937. g. 27. februārī plkst. 10, Rīgā, Rīgas apgabaltiesas civilnodaļas sešu zālē 1. publiskā izsolē pārdos pilnā sastāvā Burcharda Miķelsona nekustamo īpašumu, Valkas apr. Valkas pilsētā atrodos, no Lugažu muižas atdalīto zemes gabalu „Miķelsoni 412 F”, ar zemes grāmatu reģ. 384. num., aptver 10,002 kv. m;

2) īpašums apgrūtināts hipotēku parādiem par Ls 200,—;

3) solītāj. jāiemaksā Ls 14,— kā nodrošinājums un jāiesniedz tieslietu ministra atļauja šā nekustamā īpašuma iegūšanai;

4) šā īpašuma zemes grāmatas ved Cēsu - Valkas zemes grāmatu nodaļā;

5) visām personām, kam ir tiesības, kas novērs šā īpašuma publisku pārdošanu, tas jāpieteic līdz izsoles dienai. 26586

Rūjienā, 1936. g. 2. decembrī.

Tiesu izpild. A. Stērns.

Jelgavas apgabaltiesas Jelgavas apr. 2. iec. tiesu izpildītājs Gotfrīds Freigangs (kanceleja Jelgavā, Annas ielā 7, 2. dz.) paziņo, ka:

1) Valsts zemes bankas Jelgavas nodaļas prasības piedziņai no Jāņa Bušmana 1937. g. 3. februārī, plkst. 10, Jelgavas apgabaltiesas sešu zālē 1. publiskā izsolē pārdos pilnā sastāvā Jāņa Bušmana Jelgavas apr. Vilces pag. Vilces muižas Dambīšu mājas, ar hipotēku 7579. num.;

2) nekustamā manta izsolei novērtēta par Ls 6200,—;

3) tā apgrūtināta ar hipotēku parādiem par Ls 6400,— ar proc.;

4) solītāj. jāiemaksā Ls 620,— drošības naudas un jāiesniedz Tieslietu ministrijas atļauja iegūt nekustamo mantu, un

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Jelgavas-Bauskas zemes grāmatu nodaļā.

Tiesības, kas novērs pārdošanu, jāuzrāda līdz pārdošanas dienai.

Visos pārdojamās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties Jelgavas apr. 2. iec. tiesu izpildītāja kancelejā, bet 2 nedēļas pirms izsoles Jelgavas apgabaltiesas civilnodaļas kancelejā. 26652

Jelgavā, 1936. g. 4. decembrī.

Tiesu izpild. G. Freigangs.

Jelgavas apgabaltiesas Jelgavas apr. 2. iec. tiesu izpildītājs Gotfrīds Freigangs (kanceleja Jelgavā, Annas ielā 7, 2. dz.) paziņo, ka:

1) Latvijas bankas prasības piedziņai no Pēterja Čāliša 1937. g. 21. jūlijā, plkst. 10, Jelgavas apgabaltiesas sešu zālē 1. publiskā izsolē pārdos pilnā sastāvā Pēterja Čāliša Jelgavas apr. Bukaišu pag. Bukaišu muižas Upenieku mājas ar hip. 9611. num.;

2) nekustama manta izsolei novērtēta par Ls 4800,—;

3) tā apgrūtināta ar hipotēku parādiem par Ls 3100,— ar proc.;

4) solītāj. jāiemaksā Ls 480,— drošības naudas un jāiesniedz Tieslietu ministrijas atļauja iegūt nekustamo mantu, un

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Jelgavas-Bauskas zemes grāmatu nodaļā.

Tiesības, kas novērs pārdošanu, jāuzrāda līdz pārdošanas dienai.

Visos pārdojamās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties Jelgavas apr. 2. iec. tiesu izpildītāja kancelejā, bet 2 nedēļas pirms izsoles Jelgavas apgabaltiesas civilnodaļas kancelejā. 26653

Jelgavā, 1936. g. 4. decembrī.

Tiesu izpild. G. Freigangs.

Jelgavas apgabaltiesas Jelgavas apr. 2. iec. tiesu izpildītājs Gotfrīds Freigangs (kanceleja Jelgavā, Annas ielā 7, 2. dz.) paziņo, ka:

1) Valsts zemes bankas Jelgavas nodaļas un citu prasību piedziņai no Jāņa Jankovska 1937. g. 24. februārī, plkst. 10, Jelgavas apgabaltiesas sešu zālē 1. publiskā izsolē pārdos pilnā sastāvā Jāņa Jankovska Jelgavas apr. Naudītes pag., Naudītes muižas Maz-Spiņu mājas ar hip. 4334. num.;

2) nekustama manta izsolei novērtēta par Ls 15.705,—;

3) tā apgrūtināta ar hipotēku parādiem par Ls 17.000,— ar proc.;

4) solītāj. jāiemaksā Ls 1570,50 drošības naudas un jāiesniedz Tieslietu ministrijas atļauja iegūt nekustamo mantu, un

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Jelgavas-Bauskas zemes grāmatu nodaļā.

Tiesības, kas novērs pārdošanu, jāuzrāda līdz pārdošanas dienai.

Visos pārdojamās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties Jelgavas apr. 2. iec. tiesu izpildītāja kancelejā, bet 2 nedēļas pirms izsoles Jelgavas apgabaltiesas civilnodaļas kancelejā. 26654

Jelgavā, 1936. g. 4. dec. 26654

Tiesu izpild. G. Freigangs.

Jelgavas apgabaltiesas Rēzeknes 1. iec. tiesu izpild. A. Lazdiņš (kanceleja Rēzeknē, Rūd. Blaumaņa ielā 16), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1282.—1283. līdz 1290. p., paziņo, ka:

1) Latvijas hipotēku bankas prasības piedziņai 1937. g. 20. februārī, plkst. 10, Daugavpils apgabaltiesas civilnodaļas sešu zālē pārdoš 1. publiskā izsolē Stanislava Kazimira d. Rancana nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Rēzeknē, Dāru ielā 85 un Lubānas ielā 15, ierakstīta zemesgrāmatu reģistrā 613. folijā un sastāv no 170. F zemesgabala, 2841 kv. metru platībā;

2) nekustamā manta publiskai izsolei novērtēta par Ls 300,—;

3) nekustamai mantai ir hipotēku parāds Latvijas hipotēku bankai Ls 400,—;

4) solītājiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 30,— un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdošanai nekustamās mantas iegūšanai;

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Rēzeknes-Ludzas-Jaunlatgales zemes grāmatu nodaļā;

6) tiesības, kas novērs šās nekustamās mantas pārdošanu, jāpieteic līdz izsoles dienai;

7) visi pārdojamās nekustamās mantas dokumenti ieskatāmi tiesu izpildītāja kancelejā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Daugavpils apgabaltiesas 3. civilnodaļas kancelejā.

Rēzeknē, 1936. g.

32. 1936. g. 19. februārī. Akc. sab. „Rīgas Komerčbanka” pilnvarnieka kasācijas sūdzība par Tiesu palātas 1934. g. 13. decembra lēmumu Zamuela Krupkina nekustama īpašuma pārdošanas lietā. (L. № 451.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors O. Ozoliņš; referē senātors A. Lēbers.

Senāts a t r a d a: Tiesu palāta atcēlusi izsoli vienīgi uz tā pamata, ka sūdzētājas pilnvarniekam, zv. adv. Valter-Vittenheimam izdotā pilnvara nav bijusi sevišķa. Pie šā atzinuma Tiesu palāta nākusi uz tā pamata, ka „no iesniegtās no viņa 4. augusta izsolē pilnvaras redzams, ka šī pilnvara tikusi viņam izdota 1933. g. 11. oktobrī un tāpēc tā neattiecas uz doto izsoli un nevar būt uzskatīta par sevišķu pilnvaru piedalīties minētā izsolē”. Pretēji Tiesu palātas domām, CPN 1298. p. gan prasa, lai pilnvarā tiktu sevišķi izteikta tiesība „piedalīties izsolē”, bet neprasa, lai tiktu sevišķi izteikta tiesība piedalīties konkrētā, speciālā izsolē. Tur, kur likums prasa speciālu pilnvaru noteiktai „konkrētai darbībai”, likums uz to noteikti aizrāda: piem., CPN 1459. p. „... apzīmējot pa šu lietas priekšmetu”: CPN 1440. p. „... vajadzīga sevišķa pilnvara attiecīgas lietas vešanai”. Turpretim CPN 1298. p., tāpat kā 60., 352., 1427. p., domā nevis atsevišķu konkrētai lietai izdotu pilnvaru, bet gan tikai pilnvaru, kur izteikts pilnvarojums vest attiecīgas nozares (veida) lietas („Artvollmacht”), t. i. ģenerālpilnvarojumu krievu likuma terminoloģijā, pretēji speciālai pilnvarai, kas attiecas tikai uz noteiktu atsevišķu aktu, darbu, lietu, uzdevumu (Sen. CKD 27/148). Ka tiesībai piedalīties izsolē pietiek ar vispārēju aizrādījumu uz to pilnvarā, neapzīmējot pašu konkrēto izsoli, netieši izriet arī no Sen. CKD spriedumiem 34/2017, 2264 (Sen. CKD spried. krāj. 1935. g. izd. 24. num. 26./27. lpp.); sk. arī Sen. CKD 32/1817. Nākot pie pretēja slēdziena, Tiesu palāta pārķāpusi CPN 1298. p., kādēļ viņas lēmums atceļams.

Aiz norādītiem iemesliem Senāts nolēma: Tiesu palātas 1934. g. 13. decembra lēmumu CPN 1298. p. pārkapuma dēļ atcēl un lietu nodot Tiesu palātai izspriešanai no jauna citā tiesu sastāvā.

33. 1936. g. 21. februārī. Prasītāja mir. Jāņa Jakobsona mant. masas aizgādņa Jāņa Andreja dēla Bermaka kasācijas sūdzība par Liepājas apgabaltiesas 1935. g. 22. janvāra spriedumu mir. Jāņa Jakobsona mant. masas prasībā pret levu Külbergs par Ls 550,—, un levas Külbergs paskaidrojums. (L. № 1083.)

Sēdi vada priekšsēdētāja v. senātors A. Lēbers; referē senātors V. Bukovskis.

Senāts a t r a d a: Apgabaltiesa, pievienojoties miertiesneša sprieduma motīviem, atradusi, ka, kaut gan ar mantinieku apstiprināšanu neizbeidzas mantojuma masas aizgādņība, bet turpinās līdz aizgādņības norēķinu nodošanai un formālai izbeigšanai, — tomēr ar lēmumu par mantinieku apstiprināšanu un ar šā lēmuma spēkā nākšanu beidz eksistēt mantojuma masa kā juridiska persona. Tādēļ, ja arī mantojuma masas aizgādņis vēl nebūtu formāli no saviem pienākumiem atsvabināts, tomēr turpmāk mantojuma masa s vārdā uzstāties viņš vairs nevar, bet viņam gan jādod norēķins par savu agrāko darbības laiku. Konstatējot, ka konkrētā gadījumā aizgādņis iesniedzis prasību mantojuma masas vārdā 3 mēnešus pēc mantinieku apstiprināšanas, un šis lēmums jau stājies spēkā, apgabaltiesa atzinusi, ka jaunu prasību mantojuma masas vārdā aizgādņis vairs nevarējis celt un ka tādēļ miertiesneša noraidošais spriedums atpazīnāms.

Prasītājas aizgādņa kasācijas sūdzība nav ievērojama. Pretēji sūdzētājas aizrādījumam, Senāts kasācijas sūdzībā minētā spriedumā Tuškalcejevas lietā (Sen. CKD 1927. g. № 853) paskaidrojis, ka pēc tam, kad tiesa jau apstiprinājusi mantinieku mantojuma tiesībās (CL 2598. p. un CPN 1637. (2020.) p.) aizgādņība nonāk tā sakot „likvidācijas stadijā”; tādēļ aizgādņim no tā laika nav tiesības uzsākt jaunas lietas, bet viņam jāizpilda tikai visi aizgādņības likvidēšanas pienākumi: jānodod galīgs norēķins mantiniekiem un jānodod viņiem pats mantojums. Pretēji aizgādņa apgalvojumam, viņa kā aizgādņa CPN 239. p. kārtībā celtā prasība pret atbildētāju levu Külbergs, celta 3 mēnešus pēc tam, kad

mīr. Jāņa Jakobsona mantinieki jau tikuši apstiprināti mantojuma tiesībās un aizgādānis pat nav mēģinājis pierādīt, ka pašiem mantiniekiem nebūjis iespējams šo prasību celt. Tas apstāklis vien, ka viņš kā aizgādānis jau pēc mantinieku apstiprināšanas mantojuma tiesībās saņēmis izpildu pavēsti saskaņā ar CPN 238. p., nekādā ziņā nevarēja būt par šķērslī pašiem mantiniekiem celt minēto prasību, un tas apstāklis, ka mantinieki vēl nav saņēmuši galīgā norēķinu no aizgādņa, pretēji viņa aizrādījumam, nevarēja būt par šķērslī pašiem mantiniekiem aizstāvēt savas intereses, saņemot no aizgādņa visus vajadzīgos dokumentus savas prasības pierādīšanai, un tādu dokumentu nodošana mantiniekiem bija aizgādņa tiešs pienākums. Aizgādānis nav arī mēģinājis pierādīt, ka likumā paredzētā 3 mēnešu laikā viņam nebūtu bijis iespējams nodot visus nepieciešamos materiālus mantiniekiem. Turpretim nav šaubas, ka, ja viņam pašam bijis iespējams celt tādu prasību, — tad viņam bijis arī iespējams nodot tos pašus materiālus un pierādījumus tās pašas prasības celšanai mantiniekiem. Nemaz nav apsverami Senātā aizgādņa paskaidrojumi, ka lēmums par mantinieku apstiprināšanu mantošanas tiesībās viņam neesot bijis pazinots, un ka paejot ilgāks laiks, kamēr notiekot norēķināšanās ar mantiniekiem, jo šos paskaidrojumus aizgādānis dod pirmo reizi savā kasācijas sūdzībā (Sen. CKD 1920. g. № 56). Atrodot tādēļ, ka apgabaltiesa nemaz nav pārkāpusi kasācijas sūdzībā minētos likumus un ka aizgādņa kasācijas sūdzība ka nepamatota noraidāma, Senāts nolēma: mīr. Jāņa Jakobsona mant. masas aizgādņa Jāņa Bermaka kasācijas sūdzību uz CPN 283. p. pamata atstāt bez ievēribas.

34. 1936. g. 20. martā / 29. aprīlī. Finanču ministrijas Nodokļu departamenta kasācijas sūdzība par Tiesu palātas 1934. g. 18. oktobra lēmumu Annas Mandelkorns un Vsevoloda un Metas Pokrovsku dāvinājuma lietā un Vsevoloda un Metas Pokrovsku paskaidrojums. (L. № 128.)

Sēdi vada un referē priekšsēdētāja v. senātors F. Konrādi.

Senāts atrod: Jautājumā par nodevu nolik. 226. p. piemērošanu Senāta CKD sa-

vā 1931. g. spriedumā № 68 ir ietvēris viedokli, ka noteikums par parāda atskaitīšanu ir saskaņojams ar principu, ka ar nodokli apliekama tikai mantas tīra vērtība. Gadījumos, kad dāvinātājs paturējis sev blankocedētas obligācijas, viņš tās var iekļāt vai citādi izmantot un šīs tiesības viņam izriet no blankocedētas obligācijas turētāju stāvokļa. Pastāvot šādām tiesībām, ir skaidrs, ka apdāvinātais nav ieguvis ar obligācijām apgrūtināto immobili tā pilnā vērtībā, bet gan tikai atvelkot no tās obligāciju summu. Šāds Senāta principiālais viedoklis atspoguļojas arī vēlākos spriedumos (Sen. CKD 31/69, 32/288, 33/60, 33/348, 34/471), bet 1933. g. spriedums (Sen. CKD 33/175) ar vispārēja rakstura saturu (atvelkami parādi, bet nevis apgrūtinājumi) ir interpretējams saskaņā ar augstāk norādīto principiālo viedokli. Ņemot vērā blanko cedētu obligāciju tiesisko nozīmi un to pielietojanas dažādus veidus, kā arī to apstākli, ka ar obligācijas palīdzību dāvinātājs bieži mēdz ieturēt sev daļu no dāvinājuma objekta vērtības, jāatzīst, ka — prezumējot kontrahentu bona fides — apdāvinātam bieži būtu jāmaksā nodoklis nevis par dāvinājuma objekta neto, bet gan bruto vērtību, ja obligāciju vērtība netiktu atskaitīta no dāvinājuma objekta vērtības. Tādēļ immobili apgrūtināšana obligācija principā būtu uzskatāma par parādu Nodevu nol. 226. p. nozīmē, neatkarīgi no tā, kad obligācijas turētājs to realizējis, izņemot gadījumus, kad tā ir izdota fiktīvi, ar nolūku atsvabināties no nodokļa. Fiktivitāte tomēr nav prezumējama, un tā jānodibina lietas apstākļos. Konkrētā gadījumā nodokļu departaments pat neapgalvo, ka runā esošās obligācijas būtu izdotas fiktīvi. Tādēļ un ievērojot sacīto, Tiesu palāta, atzīstot par atskaitāmu no atdāvinātā objekta vērtības uz to ingrosēto un uz zemes grāmatās nedzēsto obligāciju vērtību, rīkojusies saskaņā ar likumu. Atrodot tādēļ, ka Nodokļu departamenta kasācijas sūdzība kā nepamatota atraidāma, Senāts nolēma: Finanču ministrijas Nodokļu departamenta kasācijas sūdzību uz CPN 907. p. pamata atstāt bez ievēribas.

35. 1936. g. 21. februāri. Athildarāja Rūdolfa Zikmaņa pilnvarmeka zv. adv.

E. Grinberga kasācijas sūdzība par Tiesu palātas 1934. g. 11. jūnija spriedumu Rīgas centrālās kopējās slimnīcas prasībā pret Jāni Freibergu un Rūdolfu Zikmani, par Ls 1.587,91 zaudējumu atlīdzību. (L. № 144.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors A. Lēbers; referē senātors J. Grots.

Senāts a t r o d: Prasītāja Rīgas centrālā kopējā slimnīca, pieprasījusi no atbildētājiem izdevumu atlīdzību par sava dalībnieka Feliksa Krauzes ārstēšanu, kura izrādījusies par nepieciešamu sakarā ar to, ka atbildētājiem piederošais automobilis atbildētāja Freiberga vadībā sabraucis Krauzi, kam šī katastrofā lauzta kāja. Tiesu palāta, pievienojoties apgabaltiesas motīviem, ir atzinusi, ka prasītāja neatrodas nekādās attiecībās ar atbildētāju Zikmani. Pēdējā — kā automobiļa īpašnieka — atbildība par prasītājas zaudējumiem, pēc Tiesu palātas domām, pamatota vienīgi uz 1925. g. 5. jūnija likuma 8. p. (Lkr. 1925. g. 114), kas nodibinot arī atbildētāja Zikmaņa vainu. Tiesu palāta samainījusi divus pilnīgi dažādu jēdzienus: vainu (Schuld) un atbildību (Haftung). Atbildētājs Zikmans pēc lieta noskaidrotiem datiem nav atzistams par vainīgu cietušam Krauzem nodarītos miesas bojājumos un par atbildīgu zaudējumu atlīdzināšanā uz šī pamata, bet atbild — ne atkarīgi no vainas — uz tā pamata, ka tas kā automobiļa īpašnieks publiskās satiksmes drošības dēļ atbild solidāri ar auto vadītāju tieši ex lege, proti uz 1925. g. 5. jūnija likuma pamata. Tā tad ar šī likuma 8. p. varētu nodibināt atbildētāja Zikmaņa tiešo atbildību pašam cietušam, bet nekad ne viņa atbildību slimnīcai, kas nav atzistama nedz par cietušu, nedz par cietuša vietnieci vai sukcesoru. Attiecības starp cietušu un slimnīcu dibinās uz tīri publiskiem, juridiskiem pamatiem un pat ne uz apdrošinājuma attiecībām, bet gan tikai uz sociālā, t. i. publiskā pienākuma, kas ipso jure gulstas uz slimnīcas kā sociālās apgādes organa. Tāpēc par slimnīcas tiesību celt privāttiesisku regresu prasījumu pret it kā „vainīgo” nevar runāt, pat ja atzītu, ka atbildētājs Zikmans būtu uzskatāms par vainīgu. Tāpēc prasītājas prasījums ir bez jebkāda pa-

mata. Tiesu palāta, apmierinot prasību, pārkāpusi 1925. g. 5. jūnija likuma 8. p. (Lkr. 1925. g. 114), 1930. g. lik. 4. p. (Lkr. 1930. g. 114) un CPN 816. p., kādēļ viņas spriedums nav atstājams spēkā un Senāts n o l e m j: Tiesu palātas 1934. g. 11. jūnija spriedumu 1925. g. (Lkr. 1925. g. 114) 8. p., 1930. g. lik. (Lkr. 1930. g. 114) 4. p. un CPN 816. p. pārkāpumu dēļ atcelt un lietu nodot Tiesu palātai izspriešanai no jauna citā tiesas sastāvā.

36. 1936. g. 24. janvāri / 21. februāri. Prasītājas a. s. Rīgas ārējās tirdzniecības bankas pilnvarnieka zv. adv. E. Magnusa kasācijas sūdzība par Tiesu palātas 1934. g. 11./25. oktobra spriedumu a. s. „Rīgas ārējās tirdzniecības banka” prasībā pret Latvijas banku summā Ls 80.000 par vekselu atdošanu, un Latvijas bankas pilnvarnieka zv. adv. K. Pauļuka paskaidrojums. (L. № 239.)

Senāts a t r o d: Tiesu palāta, apspriežot apgabaltiesas spriedumu, uzskata prasību par atraidāmu uz tā pamata: 1) ka, pati prasītāja atzinusi, ka viņa, saskaņā ar 1924. g. vienošanos runā esošos vekselus iedevusi atbildētājai nevis kā galvojumu, bet kā rokas ķīlu, 2) ka atbildētājai tāpēc piederot retentio Gordiana pret tagadējo prasītāju arī par visiem saviem ar rokas ķīlu pat nenodrošinātiem prasījumiem (CL 1487. p.); 3) ka prasītāja šādas atbildētājai piederošās tiesības otrā instancē vairs neesot apstrīdējusi; 4) ka minētie vekseli bijuši iedoti ne tikai Ls 350.000 lielā aizdevuma nodrošināšanai, bet arī a. s. „Lini” on call konta № 79 nodrošināšanai; 5) ka netikai pats on call kredīts, bet arī nodrošinājums vekselos bijis domāts bez limita; 6) ka tāpēc prasītājas ķīla (runā esošie vekseli) atbildot atbildētājai par visu prasītājas parādu on call kredītā; 7) ka uz prasītājas on call konta debitā līdz tagadējās prasības iesniegšanas dienai bijuši Ls 1.604.603,50 un samaksāti tikai Ls 953.284,52, kādēļ, pat pieskaitot a. s. „Calders Latvijā” iemaksātos £ 10.000, prasītājas parāds tomēr neesot segts, ne atkarīgi no tā, vai tāds parāds būtu atzistams par tieši nodrošinātu ar runā esošiem vekseliem; 8) ka, īstenībā, pat minēto summu £ 10.000 a. s-ba „Calders Latvijā”

atbildētājam iemaksājusi nevis prasītājas parāda segšanai, bet tikai a. s. „Lini” parādu kārtošanai, kādēļ prasītājai nav tiesības šo summu ieskaitīt sev par labu. Prasītāja nupat norādīto Tiesu palātas konstatējumu un apsvērumu pareizību savā kasācijas sūdzībā nemaz neapstrīd, bet dibina savu kasācijas sūdzību vienīgi uz to, ka Tiesu palāta nepareizi neesot piešķirusi saistošu spēku 1926. g. morātorijam, kas pēc prasītājas apgalvojuma esot grozījies viņai par labu minēto, 1924. g. starp partiem noslēgto, vienošanos.

Sajā ziņā no lietas redzams, ka: 1) prasītāja jau savā iepriekšējā, pret tagadējo atbildētāju Rīgas apgabaltiesā celtā prasībā (I 354) bija, starp citu, lūgusi atzīt, ka atbildētājam pēc prasītājas, piespiedu izpildīšanas kārtībā iesūdzētiem 5 vekseliem nav tiesības izdarīt piedzišanu no prasītājas pirms 1929. g. 29. aprīļa; 2) ka prasītāja savu toreizējo prasību pamatojusi uz to: a) ka atbildētāja piešķirusi prasītājai 3 gadu morātoriju saskaņā ar 1926. g. aprīļa mēnesī panākto vienošanos, pēc kuras atbildētājai minētie vekseli bijuši jāizsniedz prasītājai atpakaļ, un b) ka atbildētāja tomēr turpinot piedzišanu; 3) ka atbildētāja minēto prasību nav atzinusi aizrādot: a) ka morātorijā ticis piešķirts prasītājai tikai ar nosacījumu, starp citu, ka visi a. s. „Lini” (ar kuŗu prasītāja tuvi saistīta savās finansiālās interesēs) lielākie kreditori, savu prasījumu pret a. s. „Lini” vietā, saņems tās akcijas un ka, tā tad, atbildētāja paliktu vienīgais šīs a. s. kreditors; b) ka prasītāja atbildē uz atbildētājas 1926. g. 30. marta vēstuli paziņojusi atbildētājai ar 7. aprīļa rakstu, ka vienošanās ar a. s. „Lini” kreditoriem jau esot panākta un ka viņa pārējiem atbildētājas vienošanās noteikumiem piekritot; c) ka vēlāk tomēr izrādījies, ka prasītājas uzdotie a. s. „Lini” kreditori netikvien nav savu prasījumu vietā saņēmuši tās akcijas, bet, taisni otrādi, savus prasījumus pret a. s. „Lini” pieteikuši tās konkursā, d) ka tādā kārtā atbildētāja esot tikusi no prasītājas maldināta un vienošanās par morātoriju neesot galīgi notikusi, jo augšminētais atbildētājas uzstādītais nosacījums neesot no prasītājas ievērots un tāpēc neesot iestājies; 4) ka apgabaltiesa minēto prasību bija

apmierinājusi. Tiesu palāta, atceļot toreizējo apgabaltiesas spriedumu, prasību bija atraidījusi, starp citu konstatējot: 1) ka saskaņā ar partu sarakstu, it sevišķi ar prasītājas 1926. g. 30. marta vēstuli (I 6) un atbildētājas 7. aprīļa (II 23), 10. aprīļa un 14. aprīļa vēstulēm (II 21), viens no galvenākākiem un svarīgākākiem morātorija piešķiršanas nosacījumiem un priekšnoteikumiem bijis tas, ka a. s. „Lini”, un it sevišķi arī prasītājas kreditori, savu prasījumu vietā saņems a. s. „Lini” akcijas par šo prasījumu summu; 2) ka taisni prasītāja uzņēmies šo pienākumu gādāt, lai kreditori aprādīto operāciju izpildītu; 3) ka kreditori tomēr savu prasījumu vietā nav saņēmuši a. s. „Lini” akcijas, bet gan pieteikuši savus prasījumus a. s. „Lini” konkursā; 4) ka atbildētāja sagaidāma, ka prasītāja izpildīs morātorija nosacījumu un priekšnoteikumu, gan pārtraukusi piedzišanu 1926. g. 14. februārī, bet atjaunojusi to tikai 1928. g.; 5) ka Senāts pirmā prasības lietā, 1932. g. 14. decembra 1933. g. 24. janvāra spriedumā, starp citu, atzīstot nupat norādītos Tiesu palātas konstatējumus par kasācijas kārtībā nepārbaudāmiem, atstājis prasītājas toreizējo kasācijas sūdzību bez ievēribas.

Pretēji prasītājas paskaidrojumiem viņas tagadējā lietā iesniegtā kasācijas sūdzībā, Tiesu palātai bija pietiekošs pamats atzīt, ka jautājums par morātorija nesaistošo spēku atbildētājai, galīgi izšķirts ar Tiesu palātas pirmo spriedumu lietā starp tiem pašiem partiem un par to pašu — pēc būtības — priekšmetu. Pie tam nav nozīmes, vai Tiesu palāta pirmā lietā izteikusies par morātorija nesaistošo spēku pašā rezolūcijā vai motīvos. Tajā lietā nedz prasītāja bija cēlusi prasību par morātorija atzīšanu par saistošu atbildētājai, nedz atbildētāja bija cēlusi pretprasību par morātorija atzīšanu par nesaistošu atbildētājai. Tāpēc skaidri, ka pašā rezolūti vā daļā Tiesu palāta nevarēja izteikties par to, ka morātorijā nav saistošs. Tomēr Tiesu palāta bija par to pašu noteikti izteikusies sprieduma motīvos. Prasītāja pirmā prasības lietā, tāpat kā savā tagadējā, bija vienkārši likusi morātoriju savas prasības pamatā. Toreizējā prasības lietā atbildētāja ierunas ceļā aizstāvējusies pret

toreizējo prasību, apstrīdot vienošanos par morātoriju, kā noslēgtu ar suspensīvu nosacījumu, kas nav iestājies, un kā viņai nesaistošu, Tiesu palāta toreizējā prasības lietā prasītājas prasību atraidījusi taisni tāpēc, ka morātorijš nav stājies spēkā un nav tāpēc atbildētājam saistošs. Tāpēc Tiesu palātas atzinums toreizējā prasības lietā par morātorija atkrišanu ir pats par sevi saistošs prasītājai arī tagadējā prasības lietā. Gan sprieduma motīvi kā tādi, paši par sevi nestājas spēkā, tomēr motīvi un apsvērumi, kas atrodas tik ciešā un neskīrāmā sakarā ar rezolūciju, ka citādu apsvērumu gadījumā rezolūcija seku ziņā iegūtu pavisam citu nozīmi, stājas likumīgā spēkā, jo tiesas spriedums var stāties likumīgā spēkā tikai tam nozīmē, kādā to taisījusi tiesa; prasības noraidīšanas pamats, kas izteikts tikai tiesas apsvērumos, bet ne rezolūtiīvā daļā, nav no pēdējās atdalāms un arī stājas likumīgā spēkā, un tādēļ jauna prasība par ipašuma tiesību uz to pašu priekšmetu, starp tām pašām personām, bet uz cita (piem. formāla dokumenta) pamata ir pilnīgi pieļaujama (prof. Bukovskis, *Civilprocesa mācības grāmata*, 441.—442. lpp.; Senāta CKD 32/559, 689; 34/368, 1118, 1082). Saskaņā ar šo, Tiesu palāta pareizi atzīst, ka sprieduma rezolūtiīvā daļa ir tikai iepriekšējo konstatējumu loģisks un kauzāls secinājums un bez motīviem dažreiz pat nav saprotama un katrā ziņā rezolūcijas konstatējums netieši apstiprina motīvos izteiktos argumentus un atzinumus. Tā tad, ja spriedums ir palicis neapgāzts, tad implicite ir palikuši neapgāzti arī tā iepriekšējie konstatējumi, tas ir motīvi. Tāpēc, ja agrāk taisītais spriedums, kas stājies spēkā, savos motīvos satur konstatējumus, kas ir cieši saistīti ar sprieduma rezolūtiīvo daļu, tad arī šie konstatējumi resp. motīvi ir saistoši uz CPN 1019., 1021. p. pamata. Istenībā, ja Tiesu palāta ar spriedumu nodibinājusi, ka runā esošais morātorijš, kā noslēgts tikai nosacīti, nav stājies spēkā tāpēc, ka nav izpildījies suspensīvais nosacījums, tad ar ir galīgi nodibinājušās zināmas juridiskas attiecības starp tiem pašiem partiem šajā pašā jautājumā par morātorija saistošo spēku un proti, izšķirot jautājumu atraidoši. Prasītāja operē nepareizi ar exceptio

rei judicatae formālā, procesuālā izpratnē. Ap to lieta negrozās, jo atbildētāja neatsaucas uz to, ka tagadējā lieta būtu tikusi formāli izspriesta visumā ar pirmo Tiesu palātas spriedumu; bet lieta gan grozās vienīgi ap to, ka pirmam spriedumam piemīt zināma prejudiciāla nozīme starp partiem taisni nupat norādītā jautājumā, t. i. ap res judicatae materiālā izpratnē. Tāpēc, tagadējā lietā nav nozīmes, vai tagadējais prasības tiešais priekšmets (prasības petitums: Sen. CKD 28/425) būtu pilnā mērā identisks ar iepriekšējās prasības priekšmetu, ja vien abu prasību tiešais vai netiešais pamats, t. i. partu juridiskās attiecības (Sen. CKD 28/425) būtu identisks. Šī identitāte pēc Tiesu palātas konstatējuma, kas kasācijas kārtībā nav pārbaudāms, taisni ir iepriekšējā tagadējā lietā. Proti, prasītājas abās lietās kā prasību pamats uz d o t s prasītājas apgalvotais morātorijš. Tomēr šis pats morātorijš ne pirmā, nedz tagadējā lietā par prasības pamatojumu nevarēja un nevar būt, jo nebija izpildīti tie nosacījumi, no kuriem viņa saistošais spēks bija atkarīgs pēc kontrahentu toreizējās vienošanas. Ja piem. kāds prasītājs (intestātmantnieks), kas testāmentu apstrīdējis (1/12) daļā, kurā māja bijusi novēlēta bezbērnu atraitnei, un panācis testāmenta atcelšanu šajā daļā, tad tāds pats prasītājs nevar vēlāk ar jaunu prasību prasīt testāmenta atcelšanu visumā it kā aiz formāliem iemesliem, un proti — starp citu, — taisni arī aiz rei judicatae iemesliem, jo pirmais spriedums bijis „tēlojošs” spriedums (Gestaltungsurteil), kas atzinis testāmentu par spēkā esošu tajās 11/12 daļās, kurās tas pats prasītājs testāmentu nebija apstrīdējis savā pirmā prasībā (Sen. CKD 28/425).

Tagadējā prasītāja savā tagadējā lietā atrod, ka viņai esot c i t i v a i j a u n i pierādījumi, ar kuriem viņa varot pierādīt, ka morātorija noslēgšanas priekšnoteikumi esot izpildīti. Tomēr fakts, ka prasītājam būtu citi vai jauni pierādījumi, nevar nodēvēt par pamatu prasītājai celt tagad jaunu prasību ar petitum, kas izrietētu no morātorija spēkā esamības, ja agrākais, starp tiem pašiem partiem taisītais, spriedums pamatojas taisni uz to, ka tas pats morātorijš atbildētājai nav saistošs. Senāts

(CKD 34/368), atsaucoties uz Kr. Senāta CKD spriedumu 79/87, noteikti paskaidrojīs, ka atbildētājam pret viņu celtās prasības apgāšanai jāiesniedz visi viņa rīcībā esošie pierādījumi; pēc sprieduma, kas stāties likumīgā spēkā, atbildētājs var izlietot pirmā lietā neiesniegtos pierādījumus vienīgi lūgumā par sprieduma jaunu caurlūkošanu, ja šāda pierādījuma viņam nav bijis pirms sprieduma, vai tas ticis pazaudēts un atrasts pēc sprieduma taisīšanas (CKD 891., 893., 894., 794. p.), bet atbildētājam uz jaunatklāto pierādījumu pamata nekad nav tiesības celt pret prasītāju prasību par tās summas piespriešanu viņam atpakaļ, kuŗa tikusi no viņa piespriesta (sk. arī Isačenko, Гражданский процесс, 3. sēj. 358. lpp.). Tie paši apcerējumi pilnā mērā piemērojami arī gadījumam, kur prasītājam visi savi pierādījumi (par morātoriju It kā spēkā stāšanos) bija jāiesniedz laikā. Bet, ja viņam tādu pierādījumu pirmā procesa laikā vēl nebūtu bijis, tad viņam bija (pastāvot pārējiem priekšnoteikumiem) jāiesniedz lūgums par pirmā sprieduma atcelšanu jaunatklātu apstākļu dēļ. Šādu lūgumu prasītāja tomēr nav iesniegusi. Jau tāpēc vien atkrīt pašas tagadējās prasības pamats un visi prasītājas kasācijas sūdzībā izteiktie paskaidrojumi un atsaucē uz tur minētiem Senāta un Kr. Senāta spriedumiem. Aiz norādītiem iemesliem atrodot, ka Tiesu palāta savā atzinumā nav pārkāpusi likumu, kādēļ prasītājas kasācijas sūdzība atraidāma, Senāts nolēmj: a. s. Rīgas ārējās tirdzniecības bankas pilnvarnieka zv. adv. Magnusa kasācijas sūdzību uz CPN 907. p. pamata atstāt bez ievēribas.

37. 1936. g. 21. februārī. Atbildētāja Friča Grauda pilnvarnieka zv. adv. J. Kliesmeta kasācijas sūdzība par Rīgas apgabaltiesas 1934. g. 12. decembra spriedumu Pēterā Tikana prasībā pret Frici Graudu par Ls 290.— ar procentiem darba algas. (L. № 270.)

Sēdī vada priekšsēdētāja v. senātors A. Lēbers; referē senātors J. Grōts.

Senāts atrod: Apgabaltiesa uz lietā noskaidroto datu pamata sevišķi ņēmusi vērā lietā iesniegto Latvijas ģenerālkonsula

Norvēģijā apliecinājumu (II 20), ir konstatējusi, ka tvaikonis „Evergunar“, uz kuŗa kalpoja prasītājs, ir avarējis un pārdots kā veca dzelzs. Pamatotāmās uz saviem konstatējumiem, apgabaltiesa ir atzinusi, ka tvaikonis „Evergunar“ uzskatāms par bojā gājušu un ka prasītājam saskaņā ar 1925. g. 8. jūnija konvenciju (Lkr. 1925. g. 119) ir tiesība prasīt no atbildētāja bezdarba atlīdzību. Latvijas ģenerālkonsula Norvēģijā apliecināto apstākļu pareizību atbildētājs apgalbāties nebija apstrīdējis (viņš tikai aizrādījis savā rakstiskā paskaidrojumā (II 25), ka konsuls nav kompetents noteikt, ka kuģi nav vērts izlabot. Tādēļ apgabaltiesa, pretēji kasācijas sūdzībā izteiktām domām, varēja atzīt, ka tvaikonis „Evergunar“ ir gājis bojā. Tas apstākļi, ka arī bojā gājušam kuģim var būt zināma vērtība un to iespējams pārdot, neiespēido jautājumu par bezdarba atlīdzības izmaksas pienākumu. Šī atlīdzība nav „jūras prasība“, kādu paredz kuģu hipotēkas un jūras prasību likuma 55. p. 2. punkts (Lkr. 1928. g. 126), kurā ir runa par jau nopelnītu personāla atalgojumu un pie tam tikai par pēdējiem 3 mēnešiem vai par pēdējo braucienu, turpretim bezdarba atlīdzība paredzēta kā sevišķa kompensācija par bezdarbu, kas cēlies sakarā ar kuģa bojā eju. Senāts savā 1933. g. 24. februāra spriedumā № 1648 jau ir paskaidrojīs, ka bezdarba atlīdzības prasība ir sevišķa uz likuma pamatota prasība, kas vērsama taisni pret jūrnieka līguma kontrahentu. Atbildētājs nepareizi pārmēt apgabaltiesai, ka tā neesot apsvērusi jautājumu, vai konvencija Latvijā tiek piemērota. Apgabaltiesa šo jautājumu ir apsvērusi. Senāts jau minētā spriedumā ir paskaidrojīs, ka konvencijas 2. p. Latvijā piemērojama s pilnā mērā. Noteikumu par jūrniekiem 39. p. vecā redakcijā (Lkr. 1930. g. 38) nesaskanēja ar konvencijas noteikumiem, bet 1930. gadā pieņēma pārgrozījumus Noteikumu par jūrniekiem 39. pantā (Lkr. 1930. g. 94). Šini pantā (jaunā redakcijā) paredzētā bezdarba atlīdzība ir tā pati, kas minēta konvencijas 2. pantā. Nav ieraugāma pretruna arī tajā apstākļi, ka konvencijas tulkojumā valsts valodā tās 2. pantā noteikts, ka kuģa bojā iešanas gadījumā bezdarba atlīdzība esot jāmaksā ar ma-

tiera m (nevis rederam). Gan konvencijas franču tekstā par personu, kurai jāmaksā bezdarba atlīdzība, apzīmēts „l'armateur ou la personne, avec laquelle le marin a passé un contrat“. Bet pēc franču likumu terminoloģijas vārds „armateur“ taisni nozīmē „rederu“ (sk. Lyon — Caen et Renault, *Traité de droit commercial* 5. éd., 5. sēj. 1. d. № 171). Konvencijas tulkojumā tāpēc franču „armateur“ bija jāpārtulko ar „reders“, bet nekad ne ar „armatiers“, kas pēc mūsu un vācu terminoloģijas gan nenozīmē rederu, bet personu, kas vada un ekspluatē svešu kuģi uz paša rēķina uz nomas līguma pamata (Ausrīster), kas tā tad lieto svešu kuģi un pietam tikai uz zināmu laiku (sk. Wüstendörfer, *Schiffahrtsrecht*, Ehrenberg, VII. 2. d. 294.—297. lpp.). Tā tad pēc būtības nav nekādas nesaskaņas starp konvencijas 2. p. un 1928. g. likuma 39. p., 1930. gada redakcijā, jo abos likumos rima ir par „redera“ pienākumu maksāt bezdarba atlīdzību.

Ar augšā sacīto atkrit visi kasācijas sūdzībā izteiktie apsvērumi, kādēļ Senāts, atzīstot, ka apgabaltiesa nav pārkāpusi kasācijas sūdzībā minētos likumus, nolēma: Friča Grauda pilnvarnieka zv. adv. J. Kliesmeta kasācijas sūdzību uz CPN 283. p. pamata atstāt bez ievēribas.

38. 1936. g. 21. februārī. Prasītāja Nikolaja Gešēļa pilnvarnieka zv. adv. p. V. Sticīnska kasācijas sūdzība par Rīgas apgabaltiesās 1934. g. 7./14. decembra spriedumu Nikolaja Gešēļa (Goeschel) prasībā pret Finanču ministrijas Nodokļu departamentu par Ls 391.— (L. № 291.)

Sēdi vada priekšsēdētāja v. senātors A. Lēbers; referē senātors V. Bukovskis.

Senāts atrod: Nodokļu departaments 1933. g. 30. augustā uzdevis piedzīt no Nikolaja Gešēļa kā Kārļa Gešēļa mantinieka uz pēdējo papildus uzlikto ienākuma nodokli par 1922./23. g. Ls 201.50 līdz ar procentiem un soda naudu un 1933. g. 29. novembrī Nodokļu departamenta piedzinējs šā nodokļa nesamaksas dēļ aprakstījis Nikolaja Gešēļa kustamo mantu. Sakarā ar to Nikolajs Gešēlis cēlis prasību pret Nodokļu departamentu, lūdzot atzīt, ka viņš neatbild par sava mirušā

tēva nodokļu parādiem un ka arests uz viņa kustamo mantu uzlikts nepareizi un atceļams. Miertiesnesis atraidījis prasību, bet apgabaltiesa grozījusi miertiesneša spriedumu, atzīstot, ka prasītājs atbild tikai par pusi sava mirušā tēva Kārļa Gešēļa parādu. Prasītāja kasācijas sūdzība pelna ievēribu. Prasītājs atrod, ka viņš savās attiecībās ar fisku šini lietā uzskatāms par trešo personu, kurai tādēļ nevar noliegt tiesību aizstāvēt savas mantiskās intereses pret fisku civiltiesāšanas kārtībā. Prasītāja mirušā tēva nesamaksātais ienākuma nodoklis par 1922./23. g. ir viņa parāds. Saskaņā ar CL 2639. p., ar mantojuma pieņemšanu un iegūšanu visas mantojuma atstājēja tiesības un pienākumi, ciktāl tie neizbeidzas ar viņa personu, pāriet uz mantinieku, bet saskaņā ar CL 2646. p. ar mantojuma iegūšanu uz mantinieku pāriet līdz ar mantojuma atstājēja tiesībām, arī visi viņa pienākumi, izņemot tīri personiskos. Ka mirušā mantojuma devēja nesamaksātais ienākuma nodokļa parāds būtu atzīstams par tīri personisku pienākumu, — to pats prasītājs neapgalvo. Prasītājs tamdēļ atzīstams nevis par trešo personu, bet par mantojumdevēja tiesībnēmju, kuram pēc minētiem CL 2639. un 2646. p. jāatbild par mantojumdevēja parādiem. Tomēr, kā prasītājs savā kasācijas sūdzībā pareizi aizrāda, apgabaltiesa pielaidusi CPN 1699. p. pārkāpumu. Prasītājs atsaucies uz šo CPN pantu, aizrādot, ka Nodokļu departaments viņa tēva mantojuma lietā savu prasījumu proklamā paredzētā laikā neesot pieteicis un ka tādēļ šis departamenta prasījums esot atzīstams par dzēstu sakarā ar apgabaltiesas 1929. g. 22. oktobra prekluzīvo lēmumu. Apgabaltiesa savā spriedumā pievienojusies miertiesneša sprieduma motīviem, atrodot, ka nodokļu maksāšanai piemētot publiska pienākuma raksturs, kādēļ uz nodokļu prasījumiem neesot attiecināmi noteikumi par to pieteikšanu proklamas laikā, jo pēdējie attiecoties tikai uz tādiem prasījumiem, kas izšķirami civilprocesa l. p. paredzētā kārtībā. Tomēr nedz miertiesnesis, nedz apgabaltiesa nav ņēmuši vērā, ka publiski-tiesiskās attiecības starp fisku, Nodokļu departamenta personā, un privātpersonām nodibinājas tikai tad, ja pē-

dējā atzīstama par nodokļu tiešu maksātāju. Tādas attiecības arī nodibinājušās savā laikā starp mirušo Kārli Gešeli kā ienākuma nodokļa maksātāju un fisku, un strīds starp viņiem gan nepiekrīstu civiltiesai. Konkrētā gadījumā, turpretim, Nodokļu departaments prasa ienākuma nodokļa parāda samaksu nevis no personas, kurai uzlikts nodoklis, t. i. Kārļa Gešela, kas miris 1928. gadā, bet no viņa mantinieka — Nikolaja Gešela, kam jāatbild par mantojuma atstājēja parādiem uz civiltiesiskuma pamata. Tādēļ te ir nozīme nevis publiski tiesiskām attiecībām, bet privāttiesiskām un proti mantošanas tiesībām, kāpēc prasītājam bija pamats un tiesība atsaukties uz CPN 1699. p. Ņemot to vērā, apgabaltiesa pielaidusi motīvu nepareizību, pārkāpjot līdz ar to minēto CPN noteikumu, kā arī 181. un 196. p.

Atrodot tādēļ, ka jau šo pārkāpumu dēļ apgabaltiesas spriedums nav atstājams spēkā, Senāts, nepārbaudot pārējos kasācijas iemeslus, nolēmj: Rīgas apgabaltiesas 1934. g. 7./14. decembra spriedumu CPN 1. p. piezīmes 1699., 181. un 196. p. pārkāpumu dēļ atcelt un nodot lietu tai pašai apgabaltiesai izspriešanai no jauna citā sastāvā.

39. 1936. g. 28. aprīlī. Atbildētāja Jāzeps Keirāna kasācijas sūdzība par Tiesu palātas 1934. g. 29. oktobra spriedumu Jaņa Berka prasībā pret Jāzepu Keirānu, summā Ls 1052,— par vekseļa atzišanu par nemaksājamu. (L. № 320.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors O. Ozoliņš; referē senātors A. Lēbers.

Senāts atrod: Lietā nav nedz vekseļa, nedz pat vekseļa noraksta, kaut gan vekseļa norakstu prasītājs bija saņēmis saskaņā ar CPN 238. p. 1. punktu līdz ar izpildu pavēsti. Tiesu palāta mēģinājusi rekonstruēt vekseļa saturu un formu vienīgi uz nopratināto liecinieku liecību pamata, nemaz nepieprasot no prasītāja minēto norakstu vai no atbildētāja — pašu vekseli. Šādos apstākļos Senātam atņemta iespēja pārbaudīt tā Tiesu palātas slēdziena pareizību, ka vekseli neesot ievērota Veksellik. 23. p. paredzētā „nepārtrauktā vekseļa blanko pārvede (?)”. Šis Tiesu palātas motīvs pats par sevi nav saprotams. Par

blanko indosamentu pārtrauktu vai nepārtrauktu rindu vispār nevar runāt. Ja pēdējais indosaments ir blanko, tad vispār nekāds tālāks indosaments nav prasāms, lai legītimētu personu, kuŗas rokās vekselis atrodas. Tiesu palāta vispār nav noskaidrojusi, kādā veidā vekselis vispār aizpildīts, kas īsti apzīmēts kā vekselņēmējs. Tiesu palāta nav arī noskaidrojusi, vai persona, uz kuŗas vārda vekselis ir aizpildīts, figūrējusi vekselī kā pirmais indosants; tikai apstiprinošā gadījumā prasītājs būtu atzīstams par indosantu, kas atbildētu uz 23. p. pamata. Tā tad vienīgi tikai tad, ja Tiesu palāta par pirmo vekselņēmēju uzskatītu Johannu Treijs, kas uzrakstījis pirmo indosamentu (I. 26. o. p.), vispār varētu runāt par to, ka prasītājs būtu atzīstams par kādu (tālāku) indosantu. Dibinot spriedumu uz šādiem nesakarīgiem, neskaidriem un nepareiziem motīviem, Tiesu palāta pielaidusi Veks. nolik. 3., 33. p. un CPN 816. p. pārkāpumus. Neatkarīgi no tā, atbildētājs bija lūdzis (apellācijas sūdzībā un Tiesu palātas sēdē) nopratināt liecinieci Annu Elti par appellācijas sūdzībā uzdotiem apstākļiem. Tiesu palāta šo lūgumu nav ievērojusi un pat nav apspriedusi, ar ko tā pārkāpusi CPN 454., 816. p.

Aiz apradītiem iemesliem atrodot, ka Tiesu palāta pārkāpusi Veks. nolik. 3., 33. p. un CPN 454., 816. p., kādēļ viņas spriedums nav uzturams spēkā, Senāts, nepārbaudot pārējos atbildētāja kasācijas sūdzībā minētos kasācijas iemeslus, nolēmj: Tiesu palātas 1934. g. 29. oktobra spriedumu Veks. nolik. 3., 33. p. un CPN 454., 816. p. pārkāpumu dēļ atcelt un lietu nodot Tiesu palātai izspriešanai no jauna citā tiesas sastāvā.

40. 1936. g. 20. martā. Prasītājas Latvijas bankas pilnvarnieka zv. adv. J. Dambekalna kasācijas sūdzība par Jelgavas apgabaltiesas 1934. g. 15. oktobra spriedumu Latvijas bankas prasībā pret a. s. „M. Bērmans”, Vili - Jāni Dzirnieku un Alvīni Tīss par Ls 700,— par rokas ķīlu tiesībām uz aprakstītu mantu. (L. № 356.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors F. Konrādi; referē senātors M. Čakste.

Senāts atrod: Apgabaltiesa atzinusi par pierādītu, ka Ventspils pilsētas banka bija ieguvusi rokas ķīlas tiesības uz ap-

rakstītām mašīnām un ka viņa šīs mašīnas bija pārķīlājusi tālāk prasītājam, nododot viņai arī iekīlāšanas aktu. Apgabaltiesa ir arī konstatējusi, ka mašīnām bijuši pielikti plakāti, ka tās pārķīlātas Latvijas bankā. Tomēr viņa nav atzinusi par pierādītām prasītājas rokas ķīlas tiesības uz tām, jo pēc apgabaltiesas atzinuma prasītāja mašīnas nekad savā ricībā nebija saņēmusi. Apgabaltiesa ir konstatējusi, ka telpai, kurā mašīnas bijušas novietotas, bijušas divas atslēgas, no kurām viena atradusies mašīnu īpašnieka ricībā, bet otra rokas ķīlas turētājas, Ventspils pilsētas bankas, ricībā. Kad, pārķīlājot mašīnas prasītājam, Ventspils pilsētas banka gribējusi nodot viņas ricībā esošo telpu atslēgu prasītājam, pēdējā esot atteikusies to saņemt. Atslēgu pēc apgabaltiesas atzinuma Latvijas bankas Ventspils nodaļas pārvaldnieks Cauriņš esot atstājis Ventspils pilsētas bankas direktora Zolmaņa uzglabāšanā. Bet ja jau Latvijas bankas Ventspils nodaļas pārvaldnieks atslēgu no telpām, kurās mašīnas atradušās, bija atstājis direktora Zolmaņa uzglabāšanā, tad pēdējais atslēgu vairs neturējis savā vārdā, bet gan prasītājas vārdā, kurai arī bijusi tiesība ar šo atslēgu rīkoties, pieprasot to kaut kurā laikā no Zolmaņa. Tādā kārtā apgabaltiesas atzinums, ka atslēga nebijusi nodota prasītājas ricībā, runā pretim viņas pašas konstatētiem apstākļiem. Apgabaltiesa gan atsauca uz to, ka prasītāja neesot nevienam no saviem ierēdņiem, nedz arī direktoram Zolmanim uzdevusi iekīlāto mašīnu un telpu uzraudzību un pārzināšanu, bet šim apstāklim nav izšķirošas nozīmes lietā. Rokas ķīlas tiesības nodibinājas ar kustamas mantas nodošanu kreditoram (CL 1469. p.), pie kam nodošanai jānotiek saskaņā ar vispārīgiem noteikumiem par valdīšanas nodošanu (CL 1470. p.). Tādēļ šajā gadījumā svarīgi bija konstatēt tikai, vai mašīnu nodošana prasītājas valdīšana bija notikusi saskaņā ar vispārīgiem noteikumiem par nodošanu valdīšanā, bet jautājumam, vai pēc tādas nodošanas ķīlas turētājs ķīlu vēl īpaši uzraudzījis ar citu personu palīdzību, nav izšķirošas nozīmes. CL 641. panta 6. punkts taisni nosaka, ka kustamas mantas nodošana uzskatāma par notikušu, kad ieguvējam nodotas telpu at-

slēgas, kurās manta atrodas. Tādēļ arī šajā gadījumā ir izšķirošs vienīgi apstāklis, vai prasītājam bijusi nodota telpu atslēga. Apgabaltiesa gan aizrāda uz to, ka telpu otrā atslēga atradusies pie mašīnu īpašniekiem. Bet, kā to pareizi aizrāda prasītājas pilnvarnieks savā kasācijas sūdzībā, pati apgabaltiesa atzinusi, ka šis apstāklis nevarējis būt par šķērslī rokas ķīlu tiesību nodibināšanai uz tām pašām mašīnām un tajās pat telpās Ventspils pilsētas bankai par labu. Ja jau šis apstāklis, pēc apgabaltiesas atzinuma, vienā gadījumā nevarēja būt par šķērslī rokas ķīlu tiesību nodibināšanai, tad apgabaltiesai vajadzēja katrā ziņā paskaidrot, kādēļ tas, pārķīlājot mašīnas prasītājam, kļuvis par šķērslī rokas ķīlu tiesību nodibināšanai. Apgabaltiesa aizrāda vēl arī, ka pieliekot pie mašīnām plakātu, ka tās pārķīlātas prasītājam, pēdējā neesot ieguvusi rokas ķīlas tiesības uz mašīnām. Bet apgabaltiesa nav ņēmusi vērā Latvijas bankas statūtu (Lkr. 23/65) 8. pantu, kurš nosaka, ka zīmju, plombju un uzrakstu uzlikšana ķīlai ir rokas ķīlu nodibināšanas priekšnoteikums par labu Latvijas bankai, pat ja viņa atstāj rokas ķīlu aizņēmēja lietošanā vai glabāšanā. Pretēji apgabaltiesas domām, zīmju resp. plombju un uzrakstu uzlikšana ķīlai nav katrā ziņā jāizdara bankas ierēdņiem. Tādēļ apgabaltiesa aiz viņas aprādītiem iemesliem nevarēja nepiešķirt nozīmi lietā apstāklim, ka aprakstītām mašīnām bijuši pielikti uzraksti, ka tās pārķīlātas Latvijas bankā. Visu norādīto iemeslu dēļ apgabaltiesa ir pielaidusi motīvu nepilnību, pārkāpjot CPN 181. un 196. pantus. Šo likumu pārkāpumu dēļ apgabaltiesas spriedums nav atstājams spēkā, kādēļ Senāts nolēmj: Jelgavas apgabaltiesas 1934. gada 15. oktobra spriedumu CPN 181. un 196. pantu pārkāpumu dēļ atcelt un lietu nodot tai pašai apgabaltiesai izspriešanai no jauna citā tiesas sastāvā.

41. 1936. g. 28. aprīlī, Atbildētāja Rubina Margolisa pilnvarnieka zv. adv. J. Eljaševa kasācijas sūdzība par Tiesu palātas 1934. g. 1. novembra spriedumu Kaulu dedzināšanas un pārstrādāšanas fabriku sabības prasībā pret Rubinu Margolisu, tirg. zem. firmas „R. Margolis“, summa Ls 1100,— par preču nozīmes atzīšanu par

spēkā neesošu un iznēmšanu no apgrozības, un prasītājas Kaulu dedzināšanas un pārstrādāšanas iabriku sab-bas pilnvarnieka zvēr. adv. A. Gutmaņa paskaidrojums. (L. № 367.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors O. Ozoliņš; referē senātors A. Lēbers.

Senāts atrod: Tiesu palāta, apsverot abiem partiem aizsargāto preču nozīmju ārējos izskatus, to raksturīgās un uzkrītās daļas, aiz viņas paskaidrotiem iemesliem secinājusi: 1) ka ir iespējams samainīt partu preču nozīmes, ko uzrada, iespēj vai piestiprina precēm un iesaiņojumiem, etiķetes etc., 2) ka, preču apgrozībā, ar atbildētājam (1933. g. reģistrētām) preču nozīmēm viņas preces nav pietiekoši individuālizētas un atšķirtas no prasītājas precēm un tai jau 1927. g. piešķirtām preču nozīmēm un 3) ka, lietojot šādas nepietiekoši atšķirīgas uzkrītās līdzīgas preču zīmes atbildētājs pierāda savu pozitīvo launo nolūku (dolus) maldināt publiku par preču ražošanas vietu (fabriku). Šādi Tiesu palātas konstatējumi un secinājumi attiecas uz lietas faktisko pusī un nav tādēļ pārbaudāmi kasācijas kārtība (Sen. CKD 33./1707; 35./652). Ar to nav pamata visiem atbildētāja paskaidrojumiem kasācijas sūdzībā, kuŗos tas apstrīd minēto Tiesu palātas konstatējumus un secinājumu pareizību pēc būtības un kuŗos izsmēlas gandrīz viss kasācijas sūdzības saturs. No saviem konstatējumiem un secinājumiem Tiesu palāta varēja nākt pie sava tālākā atzinuma, ka atbildētājs, uzrādot (uz savām precēm, iesaiņojumos, sludinājumos, faktūrās, rēķinos etc.) preču nozīmes, kas pietiekoši neatšķirās no prasītājam aizsargātām preču nozīmēm, apzināti maldina publiku (Rūpn. nolik. 126. p. 2. pk., 131. p. 2. pk.), un ka tāpēc prasītājam tiesība prasīt atbildētājam reģistrētās preču nozīmes atzišanu par spēkā neesošu, dzēšanu preču nozīmju sarakstā un iznēmšanu no izstrādājumiem saskaņā ar Rūpn. nol. 142. p. un Noteik. par negodīgas konkurences apkarošanu 14. p. (Lkr. 27./174) vai 12. p. (Lkr. 33./110). Šie pēdējie Noteikumi bija jau spēkā prasības celšanas laikā. Minētie Noteikumi (kā 1927. g. tā arī 1933. g. red.) tainī attiecināmi arī uz preču nozīmēm, kā tas izriet no 5. p. 1. teik. („...vai kādu citu apzīmē-

jumu”) sakarā ar 14. p. (1927. g. red.) vai 12. p. (1933. g. red.), kuŗi (2. d. beigās) tieši runā par preču nozīmēm. Tāpēc Tiesu palātai bija pietiekošs iemesls atsaukties uz to, ka atbildētājs pārkāpis arī norādītos Noteikumus. Tiesu palāta atsaukusies uz Senāta CKD 33./1707 nevis tāpēc, lai uzsvērtu, ka tās lietas apstākļi būtu pilnīgi identiski ar tagadējās lietas apstākļiem, bet vienīgi tāpēc, lai attaisnotu savu atzinumu, ka preču nozīmju tiesību pārkāpumā izteicās negodīga konkurence. Šāds Tiesu palātas uzskats pilnīgi saskan ar iepriekš citētiem 12. p. resp. 14. p. un Senāta praksi (CKD 33./1707, un 35./652).

Aiz aprādītiem iemesliem atrodot, ka Tiesu palāta nav pārkāpusi likumu un ka tāpēc atbildētāja kasācijas sūdzība atraidāma, senāts nolēmj: Rubina Margolisa pilnvarnieka zv. adv. J. Eljaševa, kasācijas sūdzību uz CPN 907. p. pamata atstāt bez ievēribas.

42. 1936. g. 28. aprīlī. Nodokļu departamenta kasācijas sūdzība par Tiesu palātas 1934. g. 3. oktobra lēmumu lietā par mīr. Grigorija Aksjukova privāttēstamenta apstiprināšanu un mīr. Grigorija Aksjukova mantinieku: Jevdokijas, Jepistinijas un Michaila Aksjukovu paskaidrojums. (L. № 383.)

Referē priekšsēdētājs senātors O. Ozoliņš.

Senāts atrod: Tiesu palāta konstatējusi, ka mantojums pastāv no Kaunātas pagastā, Kaunātas biezi apdzīvotā vietā esoša zemes gabala № 1171, 0.07 ha platībā, ar dzīvojamu ēku. No šā konstatējuma Tiesu palāta secinājusi, ka ir runa par lauku zemi, kas padota 1914. g. 4. oktobra lik. 1. pantā un tā piezīmes noteikumiem. Nākot pie šāda atzinuma, Tiesu palāta tomēr tuvāki nav paskaidrojusi, kādēļ 0.07 ha liels zemes gabals Kaunātas biezi apdzīvotā vietā atzīstams par lauku zemi, jo Senāts jau ir paskaidrojis, ka lai piemērotu 1914. g. lik. 1. p. un tā piezīmi, nepietiek konstatēt vienīgi to, ka immobilis atrodas pagastā (Sen. CKD 35./860; 35./1545). Tiesu palāta gan atsaucas uz to, ka Nodokļu departaments neesot pierādījis, ka ēkai būtu uzlikts valsts vai pašvaldības nodoklis atse-

višķi no zemes, bet arī šai jautājumā viņa nav apsvērusi nodokļa inspektora apliecinību (L. 5.) un nav paskaidrojusi, vai tānī minētais novērtējums Ls 1450,— valsts un pašvaldības nodokļu ņemšanai attiecas tikai uz zemi 0,07 ha platībā, vai arī uz ēkām, nerunājot nemaz par to, ka vispār Tiesu palātas atsaukšanās uz 1914. g. 4. oktobra lik. 1. p. piezīmes noteikumu in fine būtu vieta tad, ja pats Tiesu palātas atzinums par lauku zemes raksturu būtu neapšaubāms. Tādā kārtā Tiesu palāta ir savu lēmumu nepilnīgi motivējusi, pārkāpjot ar to CPN 816. p.

Atrodot tādēļ, ka CPN 816. p. pārkāpuma dēļ Tiesu palātas lēmums nav uzturāms spēkā, Senāts nolēmj: Tiesu palātas 1934. g. 3. oktobra lēmumu atcelt CPN 816. p. pārkāpuma dēļ un lietu nodot tai pašai tiesai izlemšanai no jauna citā tiesnešu sastāvā.

43. 1936. g. 30. aprīlī. Atbildētājas a. s. „Krievijas-Baltijas tvaikoņu kuģniecības sabiedrība” pilnvarnieka zv. adv. p. V. Sticinska kasācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas 1934. g. 19. decembra spriedumu Georga Jaunzema prasībā pret Krievijas-Baltijas tvaikoņu kuģniecības sabiedrību par Ls 157,38 ar procentiem darba algas. (L. № 397.)

Sēdi vada priekšsēdētājs F. Konrādi; referē senātors J. Grots.

Senāts atrod: Apgabaltiesa, konstatējot, ka prāvnieku darba līguma grozījumi nav reģistrēti pie vateršauta, nav attiecīgi apliecināti un reģistrēti no kāda Latvijas konsula un nav arī ierakstīti munstrulli likumā paredzētā kārtībā, secinājusi, ka dienesta līguma pārgrozījumi (attiecībā uz prasītāja algas pazemināšanu) nebija prasītājam saistoši. Atbildētājas kasācijas sūdzība nav ievērojama. Konvencijas par vietu apgādāšanu jūrniekiem (Lkr. 25./120) 7. p. nosaka, ka jūrnieku pienemšanas līgumos jābūt visām vajadzīgām garantijām, kas nodrošina ieinteresētās puses un jūrniekam jādod iespēja izskatīt šo līgumu pirms un pēc parakstīšanas. Līguma parakstīšanu līgumslēdzējas puses izdara personīgi Latvijas ostā pie vateršauta, bet kur vateršauta nav, tur ostas valdē (Not. par vateršautiem 2., 5. p. — Lkr. 30./19; Instrukcijas

zvērināta vateršauta darbvedībā 3.—7. p. — V. V. 1930. g. № 181). Līgumslēdzēju parakstīto dienesta līgumu apliecina vateršauts vai ostas valde un ieraksta to līgumu reģistrā. Tādējādi apliecinot dienesta līgumu, privāttiesiskas dabas kuģa kalpotāju dienesta līgums iegūst publisku ticamību un publiski-tiesisku spēku un tiek uzskatīts par oficiālu kuģa dokumentu. Teiktais attiecināms arī uz pārgrozījumu ierakstīšanu kuģa kalpotāju dienesta līgumos. Ārzemēs vateršauta pienākumus attiecība uz Latvijas tirdzniecības kuģiem pilda Latvijas konsuli (Kons. regl. 133. p. — Lkr. 25./17), kam, saskaņā ar Instrukcijas zvērināta vateršauta darbvedībā 34. p. (V. V. 30./181; 33./62), jūrnieku piemunsturēšana un nomunsturēšana, tāpat pārgrozījumu apliecināšana dienesta līgumos, jāizdara piemērojoties šīs instrukcijas un noteikumu par vateršautiem nosacījumiem. Tādēļ konkrētā lietā apspriežamie dienesta līguma pārgrozījumi, kas nebija ierakstīti kuģa kalpotāju dienesta līgumā, nebija saistoši prasītājam, kā to jau norādījis Senāts savā 1934. g. 26. oktobra rīkojumā (Sen. CKD 34./1648) šai lietā. Nav arī pamata atbildētājas atsaukšanās uz CL XXXVI p., jo slēdzot kuģu kalpotāju dienesta līgumus un ierakstot tajos pārgrozījumus, jāievēro norādītie speciālie noteikumi. Atrodot, ka apgabaltiesa nav pārkāpusi kasācijas sūdzībā minētos likumus un ka tādēļ kasācijas sūdzība atraidāma, Senāts nolēmj: a. s. „Krievijas-Baltijas tvaikoņu kuģniecības sabiedrība” pilnvarnieka zvēr. adv. V. Sticinska kasācijas sūdzību uz CPN 283. p. pamata atstāt bez ievēribas.

44. 1936. g. 20. martā. Atbildētāju Emilijas un Adriana Obermilleru kasācijas sūdzība par Rīgas apgabaltiesas 1934. gada 4. jūlija spriedumu Kapitoliņas Žukovskis prasībā pret Emiliju un Adriantu Obermilleriem par Ls 343,— ar procentiem un prasītājas Kapitoliņas Žukovskis paskaidrojums. (L. № 403.)

Sēdi vada priekšsēdētājs F. Konrādi; referē senātors M. Čakste.

Senāts atrod: Apgabaltiesa uz viņas spriedumā aprādīto datu pamata un aiz viņas paskaidrotiem iemesliem ir konstatē-

jusi, ka prasītājam izīrētais dzīvoklis nav bijis lietojamā stāvoklī un ka prasītājas izdarītie remontu, par kuriem mirtiesnesis viņai piespriedis atlīdzību, bijuši nepieciešami. Šie konstatējumi attiecas uz lietas faktisko pusi un nav pārbaudāmi kasācijas kārtībā. Izejot no tiem, apgabaltiesa varēja uz CL 578. panta pamata prasību viņas piespriedē daļā apmierināt. Pretēji atbildētāju domām, apgabaltiesa aiz tā iemesla, ka prasītāja nebija griezusies pie īres valdes ar lūgumu konstatēt remonta vajadzību un apmērus un dot tiesības tos izdarīt, nevarēja prasību atraidīt. Senāts ir jau paskaidrojis (Sen. CKD 34./1038), ka lik. par telpu īri 39. pantam nav tā nozīme, ka īrnieks remontu varētu izdarīt tikai tad, ja īres valde būtu konstatējusi remonta nepieciešamību un apmēru, jo tas runātu pretim CL 578. pantam, pēc kura nepieciešamie izdevumi jāatlīdzina ik katram, izņemot zagļi. Tādēļ īrniekam ir tiesības izdarīt nepieciešamo remontu, ja iestājusies vajadzība to darīt un ja namsaimnieks no remonta izdarīšanas atteicies, un ar remontu izdarīšanu viņam rodas tiesības uz atlīdzību par tiem. Likuma par telpu īri 39. panta 2. un 3. teikumi nosaka tikai priekšnoteikumus, kuriem pastāvot īrnieks var kompensēt īres maksas prasījumu ar viņa izdarīto remonta izdevumu prasījumu un šādas kompensācijas izdarīšanas kārtību. Ar to atkrit atbildētāju atsaukšanās kasācijas sūdzība uz lik. par telpu īri 39. panta pārkāpšanu. Konstatējot no sevis, ka remontu, par kuriem mirtiesnesis bija piespriedis prasītājai atlīdzību, bija nepieciešami, apgabaltiesa varēja atzīt atbildētāju lūgumu izdarīt ekspertīzi, lai noskaidrotu, kādi remontu bija nepieciešami un kādi derīgi, par nenozīmīgu un neapspriest to sīkāk savos motīvos. Par to, ka krāsns izkrāsošana ir greznuma izdevums, ka šī izdevuma apmērs bija nosakāms ar ekspertiem un atskaitāms no prasītājai piespriežamās summas, atbildētāji pirmo reizi runā kasācijas sūdzībā, kādēļ šis viņu aizrādījums Senātā nav ņemams vērā. Pretēji atbildētāju domām, apgabaltiesas pienākums šajā gadījumā nebija piemērot CPN 106. pantu, ja viņa atzinusi atbildētāju uzdotos lieciniekus par nepelnošiem ticamību, jo šī panta piemērošanas priekšnoteikums

ir pierādījumu neiesniegšana par kādu lieta nozīmīgu apstākli, turpretim, atbildētāji pierādījumus bija iesnieguši, resp. viņi bija uzdevuši lieciniekus (Sen. CKD 33./1823). Nav saskaņā arī pretruna apgabaltiesas spriedumā aiz tā iemesla, ka viņa ar liecinieka Apsiša liecību atzinusi par pierādītu, ka prasītājas dzīvoklis, to saņemot, bija darbnīcas telpas. Šis apstākļš pats par sevi neizslēdz, ka telpas bija iespējams izlietot arī kā dzīvokli un ka tas prasītājai izīrētas kā dzīvoklis un no viņas arī kā dzīvoklis izmantots. Apgabaltiesas slēdziens jautājuma par liecinieka Jureviča apliecinātā apstākļa, ka dzīvokli 10 gadu laikā nav taisīts remonts, nozīmī, attiecas uz lietas faktisko pusi un nav pārbaudāms kasācijas kārtībā. Par to, ka lieciniekam Jurevičam nav vajadzīgo zināšanu tādas liecības došanai, atbildētāji pirmo reizi runā kasācijas sūdzībā, kādēļ šis viņu aizrādījums Senāta nav ņemams vērā. Aiz aprādītiem iemesliem atzīstot, ka apgabaltiesa nav pārkāpusi kasācijas sūdzībā minētos likumus, kādēļ kasācijas sūdzība atraidāma, Senāts nolēmj: atbildētāju Emilijas un Adriana Obermilleru kasācijas sūdzību uz CPN 283. panta pamata atstāt bez ievēribas. Uzlikt tiesāšanas izdevumus kasācijas instancē atbildētājiem Emilijai un Adrianam Obermilleriem par labu prasītājai Kapitolīnai Žukovskis.

45. 1936. g. 27. maijā. Prasītāju Julianas Māliņš, Lizetes Baumanis un Darijas Duboks pilnvarnieka zv. adv. M. Antona kasācijas sūdzība par Tiesu palātas 1934. g. 12. novembra spriedumu Juliannas Māliņš u. c. prasībā pret Jāni Cauni summā Ls 1100.— par mirušās Annas Caunes atstāto mantojumu, un atbildētāja Jāna Caunes pilnvarnieka zv. adv. M. Eljašova paskaidrojums. (L. № 427.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senātors O. Ozoliņš; referē senātors R. Alksnis.

Senāts atrod: Tiesu palāta, pievienojoties apgabaltiesas sprieduma motīviem, prasību atraidījusi aiz tā iemesla, ka Annai Caunei piederošā nekustamā manta, kas pastāv no 1/3 id. daļas no īpašuma, kas viņai novēlēts ar viņas tēva P. Baumaņa spēkā gājušo testamentu, neesot uzskatāma par viņas atsevišķo mantu, bet tā

esot ietilpusi laulāto mantas kopībā. Šo savu slēdzienu, ka no tēva mantotā nekustamā manta neesot bijusi Annas Caune atsevišķa manta, Tiesu palāta dibina uz sekošiem apsvērumiem. Pēc CL 79. un 80. p. ar laulību — starp laulātiem nodibinoties mantu kopībā un saplūstot vienā kopīgā masā visa tā manta: a) kas laulātiem piederējusi pirms laulības, un kuŗu viņi ienesuši laulībā, b) kas par laulības laiku piekritusi vienam vai otram laulātam, un c) kuŗu viņi atsevišķi vai kopīgi ieguvuši laulībai pastāvēt. No šīs mantu kopības esot izņemta tā manta, kuŗai laulātie ar laulības līgumu piešķīruši atsevišķas mantas raksturu, un tā manta, kas uz likuma pamata (CL 27) esot uzskatāma par katru laulātā atsevišķo mantu. Konkrētā gadījumā starp laulātiem Caunēm laulības līgums neesot slēgts un arī uz likuma pamata no tēva mantotā manta neesot atzīstama par Annas Caune atsevišķo mantu — aiz tā iemesla: 1) ka CL 27. p. 3.—5. pk. paredzētie gadījumi uz konkrēto lietu neattiecoties; 2) ka tāpat neattiecoties CL 27. p. 2. punktā paredzētais gadījums, jo tēvs P. Baumanis neesot novēlējis savai meitai Annai Caune testāmentā aprādīto īpašumu ar nosacījumu to pārvaldīt un lietot pašai, un 3) ka neesot piemērojams šai lietā arī CL 27. p. 1. punkts, jo, ja Anna Baumanns (prec. Caune) būtu vēlējusies paturēt no tēva mantoto nekustamās mantas daļu vienīgi savā pārvaldībā un lietojumā, tad par to viņai vajadzējis slēgt ar savu vīru laulības līgumu (CL 36. p.). Šādi Tiesu palātas apsvērumi ir pareizi, saskaņā ar attiecīgo likumu noteikumiem un attaisno arī viņas gala slēdziena pareizību. Šādus apsvērumus prasītāji savā kasācijas sūdzībā pat neapstrīd, bet tikai aizrāda savas kasācijas sūdzības 3. punktā, kā konkrētā gadījumā gan neesot bijis noslēgts formāls (CL 36. p.) laulības līgums par strīdus nekustamās mantas izņemšanu no mantas kopības, bet starp laulātiem Caunēm ticis noslēgts mājas kārtībā neformāls līgums, pēc kuŗa Anna Caune paturējusi mantoto nek. īpašumu savā pārvaldīšanā un lietošana. Šāda līguma noslēgšanu prasītāji vēlējusies pierādīt ar liecinieku liecībām, bet Tiesu palāta bez dibināta iemesla esot noraidījusi uzdoto liecinieku pratīnāšanu.

Šādi prasītāju paskaidrojumi tomēr nepelna ievēribu; šai gadījumā strīds nav starp laulātiem un trešās personas var atsaukties tikai uz laulības līgumiem, kas noslēgti likumā (CL 36. p.) paredzētā kārtībā un ir izsludināti. Nedibināts ir prasītāju paskaidrojums viņu kasācijas sūdzības 2. pk., it kā strīdus nek. īpašums neietilptu laulāto mantas kopībā tāpēc, ka Annai Caune bijis noliegts šo nek. īpašumu atsavināt. Ja arī Gūrgens (Ehel. Gütergemeinschaft 76. l. p.) aizrāda, ka mantas kopībā var ietilpt tikai atsavināmas mantas un tiesības, tad te ir domātas tādas mantas un tiesības, kas pēc savas juridiskās struktūras nav atsavināmas, bet ne tās, ko noliedzis atsavināt mantojuma devējs un pie tam tikai uz zināmu laiku. Kas attiecas uz prasītāju paskaidrojumiem viņu kasācijas sūdzības 1. punktā, it kā pēc P. Baumaņa nāves viņam piederošais nekustamais īpašums, neskatoties uz to, ka tas ar spēkā stājušos testāmentu novēlēts mūža lietojumā atraitnei Lizetei Baumanis un meitām īpašumā — katrai $\frac{1}{3}$ id. daļā, būtu atradies turpināmā mantas kopībā (CL 1822. un sek. p.), tad tie kā minēti pirmo reizi tikai kasācijas sūdzībā, Senātā nemaz nav apspriežami. Teikto vērā ņemot Senāts nolēma: Juliānas Māliņš, Lizetes Baumanis un Dārijas Dubaks pilnyarnieka zv. adv. M. Antona kasācijas sūdzību uz CPN 907. p. pamata atstāt bez ievēribas; tiesāšanas izdevumus kasācijas instancē uzlikt prasītājam atbildētājam par labu.

46. 1936. g. 30. aprīlī. Hermana Usslebera kasācijas sūdzība par Rīgas apgabaltiesas 1935. g. 5. februāra lēmumu viņa blakus sūdzībā par tirdzniecības reģistru tiesneša 1934. g. 28. decembra lēmumu firmas „Hermann Ussleber“ reģistrācijas lietā. (L. № 439.)

Sēdī vadā priekšsēdētāja v. senātors F. Konrādi; referē senātors V. Bukovskis.

Senāts atrod: Apgabaltiesa atstājusi bez ievēribas Vācijas republikas pilsoņa Hermana Usslebera blakus sūdzību, kuŗā pēdējais lūdzis uzdot tirdzniecības reģistra tiesnesim ierakstīt reģistrā vienpersonīgo tirgotāju ar firmu „Hermann Ussleber“ saskaņā ar viņa 1934. g. 19. augusta pieteikumu, ņemot vērā likuma noteikumus

par vārdu un uzvārdu rakstību dokumentos. Sūdzētāja kasācijas sūdzība nepelna ievēribu. Pretēji sūdzētāja domām, jāatzīst, ka likums par vārdu un uzvārdu rakstību dokumentos piemērojams nevien Latvijas pilsoņiem, bet arī Latvijā dzīvojošiem ārzemniekiem. Pats sūdzētājs atzīst, ka likumā nekāds izņēmums šajā jautājumā nav paredzēts un ka uz viņu kā ārzemnieku attiecas likumi un noteikumi par tirdzniecības reģistru un par firmu, bet viņš neatzīst to noteikumu piemērošanu viņam, kas paredzēti likumā par vārdu un uzvārdu rakstību dokumentos. Šāds sūdzētāja uzskats atzīstams par maldīgu. Likums par vārdu un uzvārdu rakstību dokumentos ir formāls likums, kas jāievēro vispirms tām Latvijas administratīvām un tiesu iestādēm, kas izraksta zināmus dokumentus un kas tādēļ nevar taistīt lēmumus, pārskāpjot likumu. Ja pats sūdzētājs atzīst, ka uz viņu kā ārzemnieku attiecas noteikumi par tirdzniecības reģistru un par firmu, kurus ved Latvijas valsts iestādes pēc Latvijas likumiem un noteikumiem, tad viņam arī jāpadodas tiem likumiem un noteikumiem par vārdu un uzvārdu rakstību reģistrā, kas tirdzniecības reģistra tiesnesim jāved stingri turoties pie minētos noteikumos noteiktas pareizrakstības. Ārzemnieki gan nav padoti tādiem nacionāliem publiskiem valsts un politiskiem likumiem, kas speciāli radīti Latvijas pilsoņiem, kā savas dzimtenes bērniem un pavalstniekiem, bet visās citās attiecībās ārzemnieki, kas dzīvo un kāmēr viņi dzīvo Latvijā, padoti Latvijas valsts varai un viņas likumiem, izņemot gadījumus, kur piemērojams eksteritoriālitates princips. Sūdzētāja piemēri, ar kuriem viņš grib atspēkot apgabaltiesas lēmuma pareizību, attiecas tieši uz šā eksteritoriālitates principa piemērošanu vai uz personām, kas neatrodas Latvijā un nav padotas Latvijas iekšzemes likumiem un jau tādēļ nav piemērojami sūdzētājam, kas nepieder pie eksteritoriālitates tiesības principu budošām personām un dzīvo Latvijā. Tas apstāklis, uz kuru heidzot aizrāda sūdzētājs, ka ja dokumentā viņa vārds apzīmēts ne gluži tā, kā tas rakstīts viņa personības dokumentā — ārzemes pasē, — tad viņš

it kā nevarēšot pierādīt identitāti starp abiem atšķirīgiem apzīmējumiem, — ņemts vērā pašā likumā, jo saskaņā ar likuma par vārdu un uzvārdu rakstību dokumentos (Lkr. 1927. g. 31) 4. pantu — uz vēlēšanos ikkatras personas vārds un uzvārds iekavās rakstāms viņa parastā rakstībā. Atrodot tamdēļ, ka apgabaltiesa nav pārkāpusi kasācijas sūdzībā minēto likumu un ka sūdzētāja kasācijas sūdzība nepelna ievēribas. Senāts u o l e m j: Hermaņa Usslebera kasācijas sūdzību uz CPN 283. p. pamata atstāt bez ievēribas.

47. 1936. g. 27. maijā. Zelas Bērtiņš-Bērtiņš kasācijas sūdzība par Tiesu palātas 1935. g. 14. janvāra lēmumu lietā par Zelas Bērtiņš-Bērtiņš nekustamas mantas pārdošanu. (L. № 445.) Sēdi vada priekšsēdētājs senators O. Ozoliņš; referē senātors R. Alksnis.

Senāts atrod: Pēc CPN 1291. p. 2. teik. divas nedēļas pirms izsoles dienas tiesu izpildītājs iesūta savu piedziņas lietu apgabaltiesai, pie kuŗas izdarāma pārdošana. Tā tad, 1291. p. nenosaka, ka piedziņas lietai būtu jābūt apgabaltiesā divas nedēļas pirms izsoles dienas, bet nosaka tikai kā tiesu izpildītājam jārikojas ar piedziņas lietu, proti, ka viņa pienākums „iesūtīt savu lietu apgabaltiesai divas nedēļas pirms izsoles dienas”. No tiesu izpildītāja žurnāla (akts 34./1632) 2. lp. o. p., kā arī no paša tiesu izpildītāja raksta 1632. num. (apgabaltiesas akts 1. lp.) redzams, ka tiesu izpildītājs savu piedziņas akti „iesūtījis” apgabaltiesai 3. septembrī (ta tad 12 dienas pirms izsoles). Tam apstāklim, ka akts saņemts apgabaltiesā tikai 8. septembrī, nav izšķirošas nozīmes, jo svarīgs ir iesūtīšanas, nevis saņemšanas moments. Jajautā, kāds raksturs ir CPN 1291. p. izteiktai normai, vai tas ir absolūts, processuāls priekšraksts, vai tikai vienkārša instrukcija tiesu izpildītājam, kuŗas neizpildīšana varētu novest vienīgi pie tiesu izpildītāja atbildības uzraudzības (disciplinārā) kārtībā. Šajā ziņā vispirms jāpiezīmē, ka CPN nav paredzēta tieša sankcija par 1291. panta neizpildīšanu. Pareizi gan, ka CPN 1324. p. uzskaitītie gadījumi nav izsmeloši. Tomēr 1324. p. neuzskaitītie gadījumi var novest pie izsoles atzīšanas par spēkā ne-

esošu tikai tad, ja tiesu izpildītāja pielaišie pārkāpumi uzskatāmi par svarīgiem konkrētā lietā (Sen. CKD 28./671; 32./1323; 36./30 u. c.). Tā piem., Senāts atzinis par nesvarīgiem gadījumus, kad sludinājuma nav minēts līdzīpašnieka vārds, ja vien tas par izsoli zinājis (27./853; 28./671); kad izsoles lapā nav minēts, ka notiks dubulta izsole, ja vien par to pasludināts izsoles sākumā (32./1323); kad tiesu izpildītājs nav ievērojis Lik. par nek. mant. atsav. (Lkr. 28./129), 28. p. (32./2121, 34./2262, 35./10); kad nek. manta pārdota dažas stundas pirms Rīgas hip. biedr. statūtu 87. § paredzētā 2 mēnešu termiņa (33./2366); kad sludinājumā nav minēti visi piedzinēji (34./2065); kad tiesu izpildītājs pielaiž kādu nepareizību izdarot CPN 1339. p. aprādīto darbību, ja šā nepareizība nav atstājusi iespaidu uz lietas materiālo stāvokli (35./962); kad tiesu izpildītājs izsludinājis un pārdevis divas zemnieku mājas, kaut arī uz abu māju zemes atrodas viena ķieģelfabrika (35./1997). Vispār, ārpus CPN 1324. p. paredzētiem gadījumiem, izsoli var atzīt par spēkā neesošu tikai kādos 4 gadījumos, kurus izsmeloši Senāts uzskaita savā CKD kopsēdes spr. 35./6, un kurus īstenībā, izsoles atcelšanai nav sakāra ar CPN 1324. p., bet, kā Senāts paskaidro, nupat minētā spriedumā ir pielaiestas tādas nepareizības, kuru dēļ izsole vispār nevarēja notikt. Runā esošais gadījums turpretim nav pieskaitāms nevienam no šajā spriedumā norādītiem gadījumiem. Tā tad, nemot vērā, ka tas fakts, ka tiesu izpildītājs nav 2 nedēļas, bet tikai 12 dienas, pirms izsoles iesūtījis savu piedziņas akti apgabaltiesai, nav nedz CPN 1324. p., nedz kāda cita CPN pantā minēts kā iemesls izsoles atzīšanai par spēkā neesošu, un tas nav arī uzskatāms par tik svarīgu konkrētā lietā, jāsecina, ka tiesu izpildītāja nepareizai rīcībai, neievērojot CPN 1291. p. noteikto 2 nedēļu laiku, varētu sekot vienīgi viņa disciplināra atbildība, bet nevis visas izsoles atzīšana par spēkā neesošu. Taču runā esošā nek. manta atrodās Cēsis, kur atrodas arī zemes grāmatu nodaļa, Cēsu pilsētas valde, kas pārzina pilsētu nodokļu lietu, kā arī nodokļu inspektors, kas pārzin valsts nodokļu lietas, un kur dzīvo arī pats tiesu izpildītājs, pie kura tad arī bija atra-

dusies viņa piedziņas akts kopš sludinājuma iespiešanas (1934. g. 7. jūlijā) līdz 2. septembrim, kad viņš savu akti iesūtījis Rīgas apgabaltiesai. Varbūtējiem nopietniem Rīga dzīvojošiem pircējiem katrā ziņā bija nekustamā manta jāapskata Cēsis un uz vietas jāiepazīstas ar visiem attiecīgiem saimnieciskiem apstākļiem un līdz ar to arī ar tiesu izpildītāja piedziņu akti esošiem datiem, nemaz nenogaidot pašas akts atsūtīšanu Rīgas apgabaltiesā. Ar to atkrit visi sūdzētājas paskaidrojumi viņas kasācijas sūdzības 1. punktā. Kas attiecas uz sūdzētājas aizrādījumu, it kā tiesu izpildītājs uz „otrreizēju solišanu” esot ieradies ne plkst. 12 dienā, bet 30 min. vēlāk, un ka tāpēc izsole esot atzīstama par spēkā neesošu CPN 1315. p. (2. d.) pārkāpuma dēļ, tad, vispirms, šāds gadījums 1324. p. nav paredzēts un, kā augšā aizrādīts, vispār nav attiecināms uz gadījumiem, kam būtu svarīga nozīme lietā un kas it kā tāpēc varētu būt par pamatu izsoles atzīšanai par spēkā neesošu. Īstenībā, 1315. p. nosaka tikai, ka, ja plkst. 10 neierodas neviens, kas vēlētos solīt, vai ierodas tikai viens, tad tiesu izpildītājam jānogaida pircēju ierašanās līdz plkst. 12. Tas nozīmē, ka šajā gadījumā tiesu izpildītājam nav tiesības atjaunot solišanu pirms plkst. 12, bet tas nenozīmē, ka tiesu izpildītājam nebūtu tiesība solišanu atjaunot arī pusstundu vēlāk, ja patiesi tas tā arī būtu noticis, par ko nekad atzīmes izsoles lapā nav, kur apliecināts, ka „Rīgas apgabaltiesā likumā paredzētā laikā solītāji netika pieteikušies”. Ja, pēc sūdzētājas domām, tiesu izpildītājs patiesi būtu nokavējies izsoles dienā par 30 minūtēm, tad katrā ieinteresēta persona būtu varējusi prasīt, lai to atzīmētu izsoles lapā, kas tomēr nav noticis. Sūdzētāja pat neapgalvo, ka izsoles telpu, t. i. apgabaltiesas zāles, durvis būtu bijušas slēgtas līdz plkst. 12.30 min. vai ka kāds no atnākušiem solītājiem būtu ieradies plkst. 12 un būtu atkal aizgājis tāpēc, ka tiesu izpildītājs nebūtu bijis klāt precīzi plkst. 12. Pretēji sūdzētājas domām, CPN 1315. p. nemaz neprasa, lai tiesu izpildītājs dežurētu pašas izsoles telpās no plkst. 10 līdz plkst. 12, un ka viņam nebūtu tiesība pagaidām atstāt tel-

pas līdz plkst. 12. Tiesu izpildītājs tikai tad pieļauja dienesta pienākuma pārkāpumu, ja viņš nemaz nebūtu atgriezies, vai būtu atgriezies tik vēlu, ka pēc konkrētiem apstākļiem nevarētu sagaidīt, ka solītāji vēl būtu palikuši zālē, gaidot izsoles atjaunošanu. Bet 30 minūšu nokavējumam vien, pat ja tāds patiesi bijis, nav izšķirošas nozīmes, ja nav augšā norādīto sevišķo apstākļu, kuŗu esamību sūdzētāja tomēr pat neapgalvo. Ar to atkrit arī sūdzētājas paskaidrojumi kasācijas sūdzības 2. punktā.

Aiz aprādītiem iemesliem atrodot, ka Tiesu palāta nav likumu pārkāpusi, kādēļ sūdzētājas kasācijas sūdzība atraidāma, Senāts **n o l e m j**: Zelmas Bērtiņš-Bērziņš kasācijas sūdzību, uz CPN 907. p. pamata, atstāt bez ievēribas.

48. 1936. g. 28. aprīlī. Atbildētāja Jāņa Ezerģaļa kasācijas sūdzība par Rīgas apgabaltiesas 1934. g. 14. decembra spriedumu Lūcijas Pečs prasībā pret Jāni Ezerģaļi par Ls 480,— uztura naudas. (L. № 449.)

Sēdī vada priekšsēdētājs senātors O. Ozoliņš; referē senātors R. Alksnis.

Senāts atrod: Apgabaltiesa atraidījusi atbildētāja celto noraidījumu, ka prasītājam neesot tiesības prasīt un atbildēt tiesā (CPN 90. p. 4. pk.) aiz tā iemesla, ka šis noraidījums esot celts tikai otrā instancē, un ka tas arī pēc būtības esot nepamatots tāpēc, ka šai lietā tiekot prasīts uzturs ārļaulības bērnam no viņa tēva, kādēļ esot piemērojami CPN 1455. un 1458. p. noteikumi un prasītāja varējusi celt šo prasību, kaut gan prasības iesniegšanas laikā un tiesai izspriežot lietu pēc būtības, viņa vēl nebija sasniegusi 21 gada vecumu. Šāds apgabaltiesas uzskats nav atzīstams par pareizu. Kas attiecas uz noraidījumu par prasītājas procesuālās rīcības spējas trūkumu, tad šādu noraidījumu var celt kuŗā katrā lietas stadijā (CPN 101. un 675. p.) un Senāta spriedumos (CKD 22./53 un 23./19), uz kuŗiem atsaucas apgabaltiesa, ir runa par cita veida noraidījumu un proti, par to, kas paredzēts CPN 90. p. 2. pk. vai CPN 661. p. 2. pk. Tāpat nedibināts ir tiesas aizrādījums, ka šai lietā jāpiemēro CPN 1455. un 1458. p. Tagadējā prasība ir celta par ārļaulības bērna uzturu un ārļaulības

bērna tēva pienākums neizriet no ļaullības attiecībām, bet CPN 1455. p. nosaka, ka no ļaullības attiecībām izrietošie uztura prasījumi padoti 1456. un sek. pantu noteikumiem. Šai ziņā Senāts jau ir paskaidrojis (CKD 25./310), ka 1455., 1458. p. neattiecas uz uztura prasību, kuŗu ceļ ārļaulības bērna māte pret šī bērna tēvu. Vienīgi līdz 1935. g. 20. maija likuma izdošanai ārļaulības bērna uztura prasība bija novērtējama tāpat, kā tās uztura prasības, kas izriet no ļaullības attiecībām (CPN 1460. p. piezīme). Stāvoklis gan ir mainījies pēc 1935. g. 20. maija CPN pārgrozījumu spēkā stāšanās, jo pēc CPN 1455. p. (1935. g. red.) visās lietās par likumiskiem alimētiem, tā tad to starpā arī ārļaulības bērna alimēntu lietās, ir piemērojami CPN 1456., 1465. p. noteikumi. Šī novela tomēr konkrētā gadījumā nav piemērojama un prasītājas rīcības spēja apspriežama pēc tā likuma noteikumiem, kas pastāvēja spēkā darbības izdarīšanas laikā (sal. Pr. V. Bukovska civilprocesa māc. gr. 129. lp.). Tamdēļ, atzīstot prasītājai tiesību iesniegt šo prasību, apgabaltiesa ir pārkāpusi CPN 90. p., 196. un 1455. p. (1932. g. red.) un apgabaltiesas spriedums jau šo pārkāpumu dēļ vien nav uzturams spēkā.

Ievērojot sacīto, Senāts **n o l e m j**: Rīgas apgabaltiesas 1934. g. 14. decembra spriedumu CPN 90., 196. un 1455. p. (1930. gada red.) pārkāpumu dēļ atcelt un šo lietu nodot tai pašai apgabaltiesai izspriešanai no jauna citā tiesas sastāvā.

49. 1936. g. 20. martā / 29. aprīlī. Atbildētāju Hermīnes un Reinholda Renbergu pilnvarnieka zv. adv. A. Hamāņa kasācijas sūdzība par Jelgavas apgabaltiesas 1935. g. 19./26. februāra spriedumu Jelgavas namnieku krājaizdevu sabiedrības prasībā pret Hermīni un Reinholdu Renbergiem par traucētas valdīšanas atjaunošanu Ls 200,— vērtībā un prasītājas Jelgavas namnieku krājaizdevu sabiedrības pilnvarnieka zv. adv. B. Tālberga paskaidrojums. (L. № 457.)

Sēdī vada priekšsēdētāja v. senātors F. Konrādi; referē senātors M. Čakste.

Senāts atrod: Prasītāja pilnvarnieks iesūdzības rakstā paskaidrojis, ka atbildētāji ceļ savas jaunbūvējamās ēkas deg-